

MAASOTURI

MAASOTAKOULUN TIEDOTUSLEHTI | 2018

- Puolustusvoimat täyttää 100 vuotta
- Maasotakoulu Lappeenrannassa muutti: Lipunlasku 3.5.2018

Puolustusvoimat

Försvarsmakten • The Finnish Defence Forces

2018

MAASOTAKOULUN TIEDOTUSLEHTI
SISÄLTÖ

- 3 PUOLUSTUSVOIMAT 100 VUOTTA
4 MAANPUOLUSTUS KUULUU KAIKILLE

6 MAASOTAKOULUN HISTORIIKKI

- 9 UUDEN AJAN ALIUPSEERI MAAVOIMISSA
10 POHJOINEN 18 - MAAVOIMIEN PÄÄHARJOITUS VUONNA 2018
12 MAASOTAKOULUN VARUSMIEHET MUUTTIVAT LAPPEENRANNASSA
RAKUUNAMÄELTÄ LEIRIKENTÄN UUTEEN RAKENNUKSEEN
14 KEHITTYVÄ ALIUPSEERISTON KOULUTUS
15 UPSEERITUTKINNON SISÄLTÖ UUDISTUI
16 PANSsarIKOULUN JOHTAJAN VAIHTOTILAISUUS
17 KADETIT JA ALIUPSEERIT YHDESSÄ PANSsarIKOULULLA

18 SULUTTAMINEN LISÄÄNTYY MAAILMALLA

- 20 DEMAND FOR COUNTER MOBILITY MEASURES ON THE INCREASE
ALSO INTERNATIONALLY
21 ONNEA 70-VUOTIAS PANSsarIKOULU
21 JALKAVÄKIKOULUN JOHTAJA VAIHTUI
22 TYKISTÖKOULU ONNISTUI KANSAINVÄLISESSÄ HARJOITUKSESSA
23 PIONEERIOPPIA SAKSASSA - PIONEERIJÄÄKÄRIEN JALANJÄLJISSÄ
SATA VUOTTA MYÖHEMMIN
24 YHTEISKUNNALLISESTI VAIKUTTAVA RESERVIUPSEERIKOULU
27 HAJAHAVAINTOJA RESERVIUPSEERIKOULUTUKSESTA

30 SIMULAATTORIT AVAAVAT SOTILAS- JOHTAJIEN KOULUTUKSEEN UUSIA IKKUNOITA

- 33 SOTAPELIT JA SIMULAATTORIT TAKTIIKAN OPETUKSESSA
35 OILTERMANNI HIIHDETTIIN ETELÄ-KARJALASSA
36 UUDET SUORITUSKYVYT LEOPARD 2 A4 JA ORBITER 2B
38 VIESTIKOULUN JOHTAMISHARJOITUS

40 RAKUUNASOITTOKUNTA PV 100 -SOTILASMUSIIKIN JUHLAA

- 42 TAPAHTUMIA

JULKAISIJA
Maasotakoulu

TOIMITUSKUNTA
everstiluutnantti Esa Hyytiäinen,
päätoimittaja
tiedotussihteeri Kirsi Lauri,
toimitussihteeri
tiedottaja Sari Pöyhönen

TAITTO
graafikot Satu Astikainen ja Miika
Kangasniemi

KANNEN KUVA
Miika Kangasniemi

PAINO
Juvenes Print Oy, Tampere 2018
ISSN

MAASOTAKOULU
Lavolankatu 1
53600 Lappeenranta
p. 0299 800 (vaihde)
maasotakoulu@mil.fi
www.puolustusvoimat.fi/
maasotakoulu

**MAASOTAKOULUN
TOIMINTAA VOI TUKEA**
Maasotakoulun kotipaikka on
Lappeenranta. Eri yhdistykset
ja tukijat voivat tukea
Maasotakoulun opiskelijoita,
asevelvollisia ja henkilökuntaa
muistamisen, kannustusten ja
stipendien muodossa. Lahjoitukset
voi maksaa Maasotakoulun
tilille: FI27 5000 0121 5031 05.
Lahjoituksia koskevat lahjakirjat
pyydämme lähettämään
Maasotakouluun osoitteeseen:
Maasotakoulu talouspäällikkö,
Lavolankatu 1, 53600
Lappeenranta.

PUOLUSTUSVOIMAT 100 VUOTTA

- Vierivä kivi ei sammaloitu

PUOLUSTUSVOIMAT TÄYTTÄÄ 100 VUOTTA.

Koko olemassaolonsa ajan puolustusvoimat on ollut kehittyvä instituutio, joka on elänyt ajassa - uudistunut ja uudistanut. Näin toimien sillä on ollut kyky täyttää sille asetetut tehtävät ankarimpinakin aikoina. Suomen tapa hoitaa maanpuolustusta perustuu tiiviiseen yhteistyöhön eri viranomaisten ja yhteisöjen kesken. Yksittäisen kansalaisen maanpuolustustahdosta lähtevä viesti vahvistuu edellä mainitun yhteistyön kautta vahvaksi kokonaisuusmaanpuolustukseksi. Puolustusvoimien juhluvuoden teema on ”Maanpuolustus kuuluu kaikille”. Juhlavuoteen mahtuu yli 120 tapahtumaa, joissa nykypäivän puolustusvoimia ja maanpuolustusta tehdään tutuksi kaikille kansalaisille.

Kuva: Ansa Rätät / Puolustusvoimat

SATA VUOTTA ON SIIS KULUNUT siitä, kun Suomen senaatti vuoden 1918 tammikuussa määräsi hallituksen joukot perustettavaksi. Kuluneen sadan vuoden aikana Suomen puolustuksen toteutus ja sen järjestelyt ovat muuttuneet useaan otteeseen. Puolustusvoimien perustehtävä on kuitenkin pysynyt muuttumattomana koko olemassaolomme ajan. Kaikkina aikoina puolustusvoimat on varustautunut ja varautunut puolustamaan isänmaatamme. Vuosien saatossa toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset, teknologian kehittymisen ja taloudelliset realiteetit ovat muokanneet taktiikkaa, käytössä olevaa materiaalia, varuskuntaverkkoa, johtamis- ja hallintorakenteita sekä sodan ajan joukkojen vahvuutta aina kulloistakin tilannetta vastaaviksi. Juhlavuottaan viettävä puolustusvoimat on hyvässä iskussa. Puolustuksemme kulmakivinä ovat asevelvollisuus, uskottava, koko maan kattava puolustus ja sotilasliittoihin kuulumattomuus.

TOTEUTETTUJEN TUTKIMUSTEN perusteella kansalaiset luottavat puolustusvoimiin ja sen kykyyn täyttää tehtävänsä. Edelleen erilaisten palautekyselyiden perusteella voidaan todeta, että puolustusvoimissa an-

nettava varusmies- ja reserviläiskoulutus on laadukasta ja että koulutuksen sisältöjä ja toteutusta on kehitetty oikeaan suuntaan. Asevelvollisten ja ammattisotilaiden koulutuksen jatkuva kehittäminen on tärkeää. Puolustusvoimissa on käynnistetty ”Koulutus 2020” -ohjelma, jonka tärkeimpään sisältöön kuuluvat valmius, ammattisotilaiden ja reservin osaaminen ja toimintakyky sekä joukkojen suorituskyky. Suunnitellut kehittämistoimet eivät kuitenkaan rajoitu vain kasarmien sisälle, vaan ne sisältävät myös yhteydenpidon asevelvollisiin sekä ennen palvelusta että reserviin siirtymisen jälkeen.

MAASOTAKOULU ON TIIVIISTEN MUKANA tutkimaassa, kehittämässä ja ottamassa käyttöön uusia käytäntöjä ja välineitä. Maasotakoululle annetut henkilökunnan perus-, jatko- ja täydennyskoulutukseen sekä varusmiesten johtaja- ja joukkotuotantokoulutukseen liittyvät tehtävät tarjoavat erinomaisen mahdollisuuden kehittää ja ottaa käyttöön uusia koulutusympäristöjä ja -menetelmiä. Virtuaalisen koulutusympäristön sovelluksia on Maasotakoululla päivittäisessä käytössä. Uutena osana simulaattoriavusteista koulutusta Maasotakoulu saa vuoden loppuun mennessä käyttöön kaksipuolisen taistelun simulointiin tarkoitetun KASI-järjestelmän joukko-osastosarjan. Kuluvan vuoden aikana kehitetään tapoja, joilla simulaattoreilla tuetaan erityisesti johtajakoulutusta. Maasotakoulu katsoo tulevaisuuteen kaikilla toiminnan tasoilla - annettujen tehtävien laadukas ja kustannustehokas toimeenpano perustuu ammattitaitoisen henkilöstön työpanokseen ja hyvään yhteishenkeen.

PUOLUSTUSVOIMIEN JUHLAVUOSI näkyy valtakunnallisesti runsaana tapahtumatarjontana. Maasotakoulu on yhdessä eri osapuolten ja yhteistyökumppaneiden kanssa toteuttamassa mm. seuraavia tapahtumia: ”Avoimet ovet varuskunnissa” -tapahtumat Haminassa ja Lappeenrannassa, kolmatta vuotta jatkuvat yläasteille suunnatut ”Intti tutuksi” -tilaisuudet, Puolustusvoimat 100 -kesäkiertuetapahtuma Lappeenrannassa. Myös viidennentoista kerran järjestettävä Hamina TATTOO kuuluu Puolustusvoimat 100 -tapahtumiin. Maasotakoulu vastaa TATTOO-viikolla puolustusvoimien tapahtumakentän järjestelyistä.

TOIVOTAN MAASOTURIN LUKIJOILLE erinomaista puolustusvoimien juhluvuotta ja mukavia lukuhetkiä lehtemme parissa.

Everstiluutnantti Esa Hyytiäinen
Maasotakoulun esikuntapäällikkö

MAASOTAKOULUN JOHTAJAN TERVEHDYS

MAANPUOLUSTUS KUULUU KAIKILLE

MITÄ PITEMMÄLLE SOTILASURAA kertyy, sitä enemmän osaa arvostaa suomalaista asevelvollisuutta. Näin voisi luonnehtia omaa tunnetta otsikossa olevan Puolustusvoimat 100 vuotta -juhluvuoden teemaa ajatellessa. Olemme rakentaneet asevelvollisuudesta kellontarkan järjestelmän, joka on kestänyt hienosti ajan hammasta. Suomalainen asevelvollisuus on kustannustehokas järjestelmä, joka sitoo koko kansakunnan maanpuolustustahdon yhteen vertaansa vailla olevalla tavalla. Kun nuori mies tai nainen aloittaa varusmiespalveluksen ja lomilla käydessään päivittää lähiympäristön siihen, mitä Puolustusvoimissa tänä päivänä tehdään, niin tässä tehokkuudessa mikään muu tiedotuskanava ei pysty kilpailemaan. Reserviläiset harjoituksissaan ovat tyytyväisiä saamaansa koulutukseen ja positiivinen sanoma leviää laajalle myös tätä kautta. Tässä maailmantilanteessa ulkomailta meitä katsotaan jopa hieman kateellisina. Ja syystäkin.

ASEVELVOLLISUUDEN ON ELETTÄVÄ myös ajassa. Edessä onkin muutoksen aika ja keskeinen muutoksen tekijä on Koulutus 2020 -ohjelma. Tämä ohjelma päivittää asevelvollisten koulutuksen vastamaan nykyäikää. Edellisestä suuremmasta muutoksesta onkin jo aikaa. Käytännössä tämä oli 1990-luvulla, kun siirryttiin nykyiseen kahden saapumiserän järjestelmään.

KOULUTUS 2020 TULEE aluksi näkymään yksittäisinä kokeiluina joukko-osastoissa. Esimerkiksi verkko-opetus, tehokkaat koulutusmoduulit, simulaattorit sekä suoritusarvosanoiden ja toimintakyvyn mittaus ovat kokeiluissa. Kokeilujen päätyttyä ja havaintojen tekemisen jälkeen tulokset analysoidaan. Hyväksi havaitut osat otetaan käyttöön asevelvollisten koulutuksessa. Palvelusaikeisiin tai palveluksen alkamisajankohtiin ei tässä vaiheessa tehdä muutoksia.

MEILLÄ MAASOTAKOULUSSA KOKEILUNA toteutetaan vuoden 2019 kuluessa RU-kurssien pidentäminen 14 viikosta 16 viikkoon. Tähän kokeiluun on syytä suhtautua avoimin mielin. Nyt meillä vielä on

mahdollisuus vaikuttaa. Koulutus 2020 muuttaa myös ammattisotilaiden koulutusta. Eräs näistä on kuntotestien muuttuminen toimintakykytestaukseksi. Alustava näkökulma onkin se, että ammattisotilailla vaatimustaso kiristyy entisestään.

KIRJOITAN TÄTÄ ARTIKKELIA haikeissa tunteissa. Ensimmäinen syy on se, että olen viimeistä työpäivää Rakuunamäen toimistossani ja edessä on muutto Leirikentälle. No, toisaalta voisi todeta "vihdoinkin". Muuttoa on nimittäin valmisteltu kauan ja se on ollut pitkä prosessi. Toinen ja se vakavampi syy on se, että aikani Maasotakoulun johtajana päättyy ja siirryn kesällä uusiin tehtäviin. Kolme vuotta on kulunut nopeasti ja aika on ollut mieluinen. Tämä on ollut sotilasurani hienoin tehtävä. Koulu toimii hienosti. Maavoimallinen tutkimus menee edessä, ammattisotilaiden koulutus tähtää tulevaisuuteen ja reserviupseerikoulutus tuottaa keskeiset reservin sotilasjohtajamme. Esikunta kykenee ohjaamaan koko Maasotakoulua ja Rakuunasoihtokunta huolehtii siitä, että sotilassoitto soi upeasti maakunnissa. Lukuisia kertoja on Maasotakoulun henkilöstön toiminta minut yllättänyt positiivisesti.

UUSI KOULUNJOHTAJA ON eversti Kari Pietiläinen ja hän aloittaa 1. heinäkuuta. Uusi johtaja tuo tullessaan viimeisimmän tietämyksen maavoimista ja saa erinomaisen henkilöstön johtoonsa. Maasotakoulun tulevaisuus näyttää siis hyvälle.

KIITOS KULUNEISTA VUOSISTA omalle henkilöstölle, yhteistyökumppaneille ja MAASK:n tuki-joille. Olen ollut etuoikeutetussa asemassa saadessani työskennellä kanssanne tässä hienossa tehtävässä.

Näihin kuviin - näihin tunnelmiin.

Asko Muhonen
Eversti
Maasotakoulun johtaja

Maasotakoulun historiikki: **SATA VUOTTA** aliupseerien uran alkuhetkistä

Teksti: Eversti (evp) Keijo Simola

Suomi jäi ilman omaa kansallista sotaväkeä, kun viimeinen autonomian ajan suomalainen joukko-osasto, Suomen Kaarti, lakkautettiin vuonna 1905. Sen jälkeen laillista sotilaskoulutusta oli mahdollista saada vain hakeutumalla koulutukseen Venäjälle. Maamme itsenäistymispyrkimykset voimistuivat Venäjän sortotoimenpiteiden jatkuessa ensimmäisen maailmansodan aikana. Osin maailmansodan seurauksena syntynyt vallankumous levisi Venäjällä. Suomeen oli perustettu vapaaehtoisia aseellisia joukkoja: laillista valtaa vastaan asettuneita punakaarteja ja niiden vastavoimana suojeluskuntia. Jälkimmäiset nimettiin sittemmin Suomen hallituksen joukoiksi. Punaisten vallankaappaus onnistui Helsingissä ja eteläisessä Suomessa. Vapaussota alkoi, kun hallituksen joukot aloittivat ylipäällikkönsä, kenraali Mannerheimin johdolla Suomessa olevien venäläisten joukkojen aseistariisunnan Etelä-Pohjanmaalla ja Vaasassa 28. tammikuuta 1918.

Alipäällystön tilapäiskoulutusta Suomen itsenäistyessä

Suomessa oli jo aiemmin syntynyt ajatus kansallisista puolustusvoimista, jotka olisivat tarpeen maan itsenäistymiseksi ja vapauden turvaamiseksi. Tämä ajatus toteutui jääkäriliikkeen myötä. Kuninkaallinen Preussin Jääkäripataljoona 27 oli samalla itsenäistyvän Suomen ensimmäinen upseerien ja aliupseerien kouluttaja. Koulutuksen oli tapahduttava salassa venäläisiltä, sillä olihan koko jääkäriliike Venäjän kannalta selvästi laittontaa toimintaa, jonka luonnollisesti katsottiin suunnatuksi Venäjän valtiota vastaan.

Jääkäripataljoonan koulutus oli jaettu kolmeen osaan, joista viimeinen oli aliupseerikoulutusvaihe. Pataljoonan yhdelle osalle annettiin aliupseerikoulutusta, muut olivat pioneeri-, konekivääri- ja iskujoukkoja. Kotimaahan palattuaan jääkärit saivat palvella kykyjensä mukaan joko upseereina tai aliupseereina. Jääkärialiupseereina ja jefreittereina eli korpraaleina

Suomeen saapui 727 jääkäreä. Valkoisessa armeijassa vallitsi tästä huolimatta johtajapula. Puutetta yritettiin lievittää järjestämällä erilaisia kursseja myös kotimaassa. Armeijaan tarvittiin erityisesti koulutettuja ryhmän- ja joukkueenjohtajia.

Porvoosta noin viiden kilometrin päässä sijaitsevasa Saksanniemen kartanossa käynnistettiin kaikessa hiljaisuudessa syyskuun 19. päivä 1917 Suomen senaatin tuella niin sanotun ratsastavan poliisikomennuskunnan koulutus. Koulutettavista kurssilaisista oli tarkoitus muodostaa valtakunnallisen poliisin ydinjoukko. Poliisivoimille oli kova tarve, sillä tsaarinvaltaa edustanut poliisilaitos oli Suomessa lakkautettu. Miliisi yritti pitää yllä järjestystä, mutta huonolla menestyksellä. Vallankumouksellisten käynnistämän syksyn yleislakon aikana surmattiin kymmeniä ihmisiä. Punakaartit myös pidättivät laittomasti haluamiaan henkilöitä, joista monet sittemmin murhattiin. Samaan aikaan Suomessa oleva venäläinen sotaväki kapinoi ja aiheutti eri tavoin epäjärjestystä.

Noin 200 miehen vahvuisen joukon nimeksi tuli Saksanniemen Järjestyslipusto, jonka päällikkönä oli ratsumestari Gaston Ahrenberg apunaan entinen poliisikomissaari Pekka Kuokkanen. Järjestyslipusto joutui pakenemaan punaisten hyökättyä Saksanniemeen. Osa miehistä joutui venäläisten ja punakaartien pidättämäksi, monet heistä teloitetuiksi, mutta monet onnistuivat myös siirtymään valkoisten hallussa olevalle Pohjanmaalle. Joukko koottiin uudelleen joulukuussa 1917 Lappajärvelle, jossa koulutus toteutettiin. Lipusto lakkautettiin 26. tammikuuta, ja oppilaat siirrettiin taistelutehtäviin. Lakkautetusta lipustosta muodostettiin ylipäällikön käskyllä 28.2.1918 Uudenmaan Rakuunarykmentti, jonka alipäällystöön kuuluvista muutama oli ollut oppilaana Vöyrin sotakoulussa.

Joulukuun 28. päivä 1917 aloitettiin Vimpelissä kaksi viikkoa kestänyt päällystökurssi noin 200 miehelle. Tätä kurssia johti kenraalimajuri Paul von Gerich, ja kurssin kouluttajina toimi jääkäreitä. Koulutuksen

piti alun perin alkaa Lapualla. Se ei onnistunut, sillä Lapualla oli liian paljon venäläistä sotaväkeä. Sitten kurssipaikaksi kaavailtiin Lappajärveä. Sinne oli kuitenkin ehtinyt asettua edellä kerrottu Järjestyslipusto. Vimpelin sotakoulussa alkaneeksi katsottua suomalaista upseerikoulutusta jatkaa Reserviupseerikoulu Haminassa. Vimpelin kurssilaisista toimi sittemmin vapaussodassa aliupseeritehtävissä vain osa, sillä enemmistö kurssin oppilaista toimi kurssin jälkeen upseerin tehtävissä.

Kuopiossa järjestettiin suojeluskuntalaisille kaksi lyhyttä sotilaskurssia joulukuun lopulla 1917 ja tammikuussa 1918. Näiden "Kersantikoulujen" noin 150 oppilaasta oli tarkoitus kouluttaa alipäällystää Pohjois-Savon alueelle. Everstiluutnantti Vilho Petter Nenosen perustama Pietarsaaren Tykistökoulu aloitti toimintansa helmikuussa 1918. Tykistökoulu siirtyi Tampereen kautta Lappeenrantaan, jossa se toimi vuoden 1919 alkupuolelle asti. Muutamalla Tykistökoulun kurssilla koulutettiin sekä aliupseereita että miehistöä tykistöä varten. Tarkoituksena oli itse asiassa saada armeijan käyttöön valmiita tykistöjoukkoja. Merkittävin suomalaisten aliupseerien koulutuspaikka vuosien 1917-1918 aikana oli kuitenkin Vöyrin sotakoulu, josta käytettiin monia muitakin nimiä kuten Vöyrin koulu, Vöyrin ohjaajakoulu, Vöyrin pataljoona ja Vöyrin Kaarti.

Vöyrin sotakoulun perustaminen

Vöyrin koulun paikaksi valittiin Vaasan kupeessa oleva Vöyrin pitäjä. Venäläisten joukkojen välttämisen lisäksi sijoituspaikkaan vaikuttivat seudun väestön voimakas isänmaallisuus ja sitä mukaa "valkoisuus". Vöyrin seutu kuului vauraaseen maaseutuun, jossa oli hyvät mahdollisuudet järjestää muonitus ja majoitus. Rautatie oli lähellä, ja lähin asema, Tervajoki, oli 24 kilometrin päässä. Paikalliset kuljetuspalvelut oli myös helppo järjestää: hevosia ja rekiä oli runsaasti saatavilla.

Muonitus saatiin pitäjästä alkuun vastikkeetta, ja majoitus järjestyi pääosin paikallisista taloista.

Koulun johtajaksi oli määrätty jääkärikapteeni Aarne Sihvo, mutta hän joutui muihin tehtäviin. Sihvon sijaisena toimi jääkäriluutnantti Bertel Petrelius, entinen Vimpelin sotakoulun komppanian apulaispäälikkö. Vöyrin koulun opettajat olivat jääkäreitä, ja useimmat olivat toimineet aiemmin Vimpelin kurssin opettajina. Vöyriäiset vaikuttajat ja myös kuntalaiset osallistuivat koulun järjestelyihin. Koulutusta johti alussa jääkäriluutnantti Kaarlo Viljanen. Jääkärikapteeni

Juho Heiskanen määrättiin Vöyrin koulun pääliköksi myöhemmin helmikuun puolivälissä.

Oppilasvahvuudeksi oli suunniteltu 240 miestä. Jo viikkoa ennen koulun virallista alkamispäivää 26. tammikuuta läheiselle Tervajoen juna-asemalle oli saapunut viitisenkymmentä karjalaisista suojeluskuntalaista Vöyriin siirtyäkseen. Mannerheim käskikin aloittaa koulutuksen välittömästi. Ennalta määrättyyn alkamispäivään mennessä koulutettavia miehiä oli jo 365. Op-

pilaita oli ympäri Suomen Karjalaa ja Lappia myöten, tosin 28 prosenttia koulutettavista oli Vaasan läänistä.

Sotakoulu vapaussodassa

Ylipäälikkö määräsi sotatoimet - venäläisten Etelä-Pohjanmaalla olevien varuskuntien valtaamisen - aloitettavaksi tammikuun 27. ja 28. päivän välisenä yönä. Tähän liittyen Vöyrin koulu joutui keskeyttämään varsin lyhyeksi jääneen koulutuksen ja liittymään mukaan venäläisjoukkojen aseistariisuntaan. Ensimmäiseksi koulun osat osallistuivat Vähäkyrössä olevien venäläisten riisumiseen aseista yhdessä Isonkyrön suojeluskunnan kanssa. Vöyrin sotakoulu sai sen jälkeen tehtävän osallistua Ylistaron venäläisten aseistariisuntaan. Ylistaron venäläissotilaat antautuivat 28.1. puoleen päivään mennessä ilman isompaa taistelua. Vankeja saatiin 300, ja sotasaaliina saatiin muun muassa 16 konekivääriä ja 400 kivääriä.

Partiotoimintaa jatkosodassa kesällä 1941 Hangon rintamalla.

Koulu jaettiin sen jälkeen kahtia toisen osaston siir-
tyessä Laihialle ja toisen Ilmajoelle. Ilmajoella 300 – 400
venäläissotilasta antautui neuvottelujen jälkeen ilman
taistelua. Sotasaa-
listakin saatiin runsaasti. Tammikuun
30. päivä jatkettiin kohti Seinäjokea, josta koulun toi-
nen osa lähti seuraavana aamuna kohti Oulua ja toinen
osa kohti Kristiinankaupunkia. Kristiinankaupungin
valtaukseseen osallistui yhteensä noin tuhat miestä. Vas-
tassa oli vajaat 200 venäläissotilasta - pääosin ratsuväkeä
- ja kymmeniä punaisia. Kristiinankaupunki vallattiin
taistelun jälkeen. Valkoisten tappiot jäivät alle 20 mie-
heen, kaksi Vöyrin koululaistakin kaatui. Vastapuolen
tappiot olivat viitisenkymmentä miestä kaatuneina ja
haavoittuneina. Vangiksi saatiin noin 150 venäläistä ja
60 punakaartilaista. Petreliuksen johtamat vöyri-
läiset osallistuivat Raahen ja Oulun valtaukseseen. Oulusta
palattiin takaisin Vöyriin 5. helmikuuta.

Punakaartilaiden aloitettua rintamanosalla yleis-
hyökkäyksen vapaaehtoisten venäläissotilaiden tuke-
mana vöyri-
läiset taistelivat helmikuun puolivälissä
Ruovedellä. Punaisten torjutun hyökkäyksen jälkeen
tilanne vakiintui sillä suunnalla sen verran, että Vöy-
rin koulu päätettiin vapauttaa jatkamaan koulutusta.
Takaisin Vöyri-
lle lähdettiin 18. helmikuuta.

Koulutus jatkui helmikuun puolivälistä 10. maal-
skuuta asti Vöyri-
ssä. Koulun vahvuus kasvoi ja komppa-
nioita muodostettiin lisää sitä mukaa, kun rintamalta
saatiin irrotettua lisää koulutettavia. Koulutus sisälsi
luentotunteja ja käytännön harjoituksia, jotka koos-
tuivat sulkeisesta ja kenttäpalvelusta. Harjoitusaiheina
olivat muun muassa ampujan mieskohtainen opetus,
ampumalajit ja komennot, ampumaketjun liikkeet ja
asemaanmeno, tulen johtaminen ja keskittäminen,
marssikoulutus, vartiopalvelus ja partiointi sekä lei-
riytyminen. Johtamistaidon harjoituksia pidettiin
tärkeinä. Jokainen oppilas sai olla vuorollaan ryhmän
tai joukkueen johtajana. Painopiste oli kuitenkin
ryhmänjohtajakoulutuksessa.

Valkoisten suurhyökkäys käynnistyi 15. maal-
skuuta. Vöyrin sotakoulukin haluttiin rintamalle vah-
vistukseksi. Ylipäällikkö vastusti aluksi ratkaisua, sillä
koulusta oli luvattu lähettää johtajia suojeluskuntien
päälystötarvetta paikkamaan. Ylipäällikkö kuitenkin
suostui esitykseen. Vöyrin sotakoulu määrättiin valmis-
telemaan Kurun valloitusta. Sunnuntaina 10.3. illan
suussa koko koulu lähti rintamalle kohti Vaskivettä
noin 650 miehen vahvuusena. Vihollinen irtautui kui-
tenkin Vaskivedeltä yön pimeyden turvin lyhyen ase-
masotavaiheen jälkeen. Vöyrin sotakoulun taistelujen

tie kulki kiivaiden taistelujen jälkeen Sorilaan, Taka-
huhtiin, Messukylään ja edelleen kohti Tamperetta.

Taistelu Tampereesta, koulun lakkautus ja uudelleenperustaminen

Messukylä vallattiin veristen taistelujen jälkeen
aamulla 25. maaliskuuta. Vöyrin pataljoonan tappiot
olivat lähes 70 miestä, joista 10 kaatunutta. Vöyri-
läiset kävivät kiivaita taisteluja myös Uudenkylän ja Lapin-
niemen alueilla. Tampereen valloitus aloitettiin 3. huh-
tikuuta kello kolme yöllä. Vöyrin pataljoonan miehet
taistelivat menestyksekkäästi mukana ensimmäiset pari
päivää päästen nopeasti käskettyihin tavoitteisiinsa.

Ylipäällikkö hajotti Vöyrin sotakoulun 5.4.1918
henkilökohtaisesti antamallaan päiväkäskyllä Messu-
kylän Iidesjärven jäällä kello 09:00 aamulla. Virallisesti
Vöyrin sotakoulu lakkautettiin 12. huhtikuuta. Oppi-
laat lähetettiin suoraan rintamalle tai kotipaikkakun-
tiensa suojeluskuntiin. Vöyri-
ssä koulutettiin kaikkiaan
lähes 1 400 miestä, joista osa siirrettiin tehtäviinsä jo
ennen koulun hajottamista. Koulu menetti vapausso-
dassa kaatuneina, haavoittuneina ja sairastuneina yli
puolet vahvuudestaan. Taistelut Tampereesta jatkuivat
6. huhtikuuta asti, jolloin punaiset antautuivat. Vapa-
ussota päättyi toukokuun puolivälissä.

Vöyrin sotakoulun toiminta-aika oli hyvin lyhyt.
Lyhyestäkin ajasta valtaosa meni sotimiseen. Koulun
merkitys oli kuitenkin suuri. Sotakoulun toiminta
osoitti sen, miten suuri merkitys oikeisiin asioihin kes-
kittyvällä koulutuksella, lyhyelläkin sotakokemuksella,
kurinalaisella toiminnalla ja hyvällä taistelutahdolla on
joukon menestymiselle taistelussa. Vuosien 1917-1918
monia sotilaskursseja ja sotakouluja on vaikea luokitella
yksinomaan yhden henkilöstöryhmän kouluttajiksi.
Vöyrin sotakoulun oppilaat muodostivat kuitenkin
käytännössä yhdessä jääkärialiupseerien kanssa vapa-
ussodan jälkeisen puolustuslaitoksemme aliupseeriston
rungon, vaikkakin monet ylenivät vielä upseereiksi asti.

Sodan päätösvaiheessa Vöyrin sotakoulu perustet-
tiin uudelleen Helsinkiin. Johtajana toimi Bertel Pet-
relius, ja kouluttajina oli aiempia Vöyrin sotakoulun
kouluttajia. Ensimmäinen kurssi järjestettiin 6.-30.5.,
ja toinen 10.6., mutta se keskeytettiin 28. kesäkuuta
koulun lakkauttamista edeltäneenä päivänä. Into al-
keiskoulutukseen oli vähentynyt niin opettajien kuin
oppilaidenkin keskuudessa. Vapaussodan jälkeen Hel-
sinkiin ja Santahaminaan perustetun Suomen Valkoi-
sen Kaartin yksiköt kantoivat Mannerheimin käskystä
”Vöyrin koulun, Vaasan ja Lapuan miesten sadoissa

taisteluissa koetellusta urhoollisuudesta” johtuen nimiä Vöyrin, Vaasan ja Lapuan Kaartin pataljoonat.

Vöyrin sotakoulusta Maasotakouluun

Päällystön ja alipäällystön koulutus järjestettiin vaupussodan jälkeen hyvin monin eri tavoin. Palkatun alipäällystön koulutusta annettiin monissa kouluissa ja myös saksalaisten johdolla joukko-osastoissa. Aliupseereita koulutettiin myös suojeluskunnissa. Aliupseerikoulutus vakiintui itsenäisessä Suomessa vasta, kun Jalkaväen Aliupseerikoulu perustettiin 17. lokakuuta 1921 Viipurin Markovillaan. Samanaikaisesti perustettiin aliupseerikoulut ratsuväkeen ja kenttätykistöön. Vuosikymmenen alussa vastaavat koulut perustettiin myös lääkintäalalle, rannikotykistöön ja ilmavoimiin. Jalkaväen Aliupseerikoulu muuttui Jalkaväen Kapitulanttikouluksi vuonna 1925. Vuonna 1928 koulusta tuli samoihin rakennuksiin muuttaneen Taistelukoulun Kanta-aliupseeriosasto, joka lakkautettiin talvisodan sytyttyä.

Jatkosodan aikana Jalkaväen Aliupseerikoulu toimi Hämeenlinnassa Suomen kasarmeilla. Koulu siirtyi helmikuussa 1945 Lappeenrantaan, jossa siitä on monien vaiheiden, koulutusjärjestelmien ja -tehtävien sekä nimenmuutosten jälkeen muodostunut nykyinen Maasotakoulu. Samalla koulu on saanut runsaasti uusia tehtäviä ja niiden mukaisen uuden aseman puolustusvoimissa. Aliupseerien koulutus on kuitenkin katkeamattomana säilynyt yhtenä tehtävänä.

Maasotakoulun perinnetehtäviin sisältyvät monien muiden perinteiden vaalimisen rinnalla Vöyrin sotakoulun, Uudenmaan Rakuunoiden ja Vimpelin sotakoulun perinteiden ylläpito. Maasotakoulun ohella Ali-, toimi- ja opistoupseerien perinneyhdistys on nimensä velvoittamana ottanut vahvasti omakseen tämän itsenäisen Suomen vuosisataisen ammattikunnan perinteen ylläpidon. Suomalaisilla aliupseereilla ja aliupseerikoulutuksella on vahvat satavuotiset perinteet, joista voimme olla ylpeitä. ■

Uuden ajan aliupseeri Maavoimissa

Teksti: sotilasmestari Esa Ek, esikuntamestari

Suomalainen aliupseeri on kansallisesti ja kansainvälisesti arvostettu ammattilainen. Hän on esimiestensä, vertaistensa ja alaistensa arvostama toimialansa asiantuntija sekä monialaosaja, joka kykenee toimimaan yhteistyössä eri puolustushaarojen, toisten viranomaisen, siviilitoimijoiden, muiden ammattiryhmien, reserviläisten ja varusmiesten kanssa. Aliupseeri ymmärtää elinikäisen oppimisen merkityksen ja pyrkii kehittämään itseään, työyhteisöään ja toimintatapojaan säännöllisesti.

Kansainvälinen toiminta on jo nyt iso osa Maavoimien toimintaa ja sen merkitys tulee tulevaisuudessa kasvamaan. Aliupseerien tulee osata toimia ammatillisesti monikansallisessa ja muuttuvassa toimintaympäristössä sekä ymmärtää yhteistyökumppaneiden toimintatavat ja -kulttuuri. Kansainvälistä osaamista hankitaan niin kriisinhallintatehtävissä kuin eri maiden järjestämällä kursseilla ja opetustilaisuuksissa. Yhteistyötä ja kansainvälistä osaamista syvennetään aliupseerien kansainvälisillä kouluttajavaihdoin.

Aliupseeri johtaa esimerkillään. Johtamisen perustana on vahva tiedollinen ja taidollinen osaaminen, hyvä asenne, ammattilypeys, ammattietiikka sekä Puolustusvoimien arvot. Johtajana aliupseeri laittaa alaistensa edun oman etunsa edelle. Hän on vaativa, mutta oikeudenmukainen ja kuuntelee alaisiaan. Hän on paikalla sotilaitaan varten, ei aina antaakseen suoran vastauksen kysymykseen, vaan ohjatakseen heidät oikealle tielle. Aliupseeri motivoi sotilaitaan pyrkimään yhä parempiin suorituksiin, mikä vaatii joukolta halua toteuttaa annetut tehtävät parhaan kykynsä mukaan. Tämä onnistuu, kun joukko on saavuttanut molemminpuolisen luottamuksen ja joukolla on selkeä tehtävä ja suunta.

Kouluttajana aliupseeri pyrkii herättämään oppimisen halun alaisissaan ja kannustaa heitä omatoimisuuteen sekä itsensä jatkuvaan kehittämiseen. Vaikka koulutus on haastavaa, molemminpuolinen kunnioitus pitää yllä positiivista asennetta. Aliupseeri toimii mentorina nuoremmille sotilaille tukien heitä ammatillisessa kehittämisessä.

POHJOINEN 18

Maavoimien pääharjoitus vuonna 2018

Suuren harjoituksen suunnittelu alkaa vuosia aiemmin.

Teksti: Pohjoinen 18 -harjoituksen projektupseeri

Maavoimat järjestää Pohjoinen 18 -harjoituksen Pohjois-Suomessa 24.5. - 7.6.2018. Harjoitus koostuu taisteluharjoituksesta ja ampu-maharjoituksesta. Harjoitukseen osallistuu joukkoja noin 8 200 henkilöä kaikista puolustushaaroista, Pää-esikunnan alaisista laitoksista ja Rajavartiolaitoksesta. Pääosa harjoitusjoukoista toimii Rovajärven alueella. Maasotakoulusta harjoitukseen osallistuu esikunnan henkilöstöä sekä kaikkien joukkoyksiköiden henkilökuntaa, kadetteja ja varusmiehiä.

Maavoimien suurten harjoitusten suunnittelu aloitetaan yleensä vuosia ennen harjoitusta. Harjoituksella on tässä vaiheessa alustava ”työnimi” ja karkea ajankoh-ta sekä suunnitteluvastuussa oleva joukko-osasto. Maavoimien esikunta laatii harjoitusta edeltävänä vuonna suunnitteluperusteet ja toteuttaa ensimmäisen suunnittelutilaisuuden. Pohjoinen 18 -harjoituksen ensimmäinen suunnittelutilaisuus järjestettiin kesällä 2017. Maavoimien esikunta muodostaa myös harjoituksen ohjausryhmän, joka antaa vaatimuksia, ohjaa ja tukee harjoituksen valmistelua. Ohjausryhmän kokouksissa

todetaan harjoituksen valmistelutilanne ja annetaan ohjeet jatkotyöskentelystä. Harjoituksen aikana ohjausryhmä arvioi harjoituksen tavoitteiden saavuttamista. Suunnitteluvastuussa olevan joukko-osaston tärkein yhteyshenkilö Maavoimien esikunnassa on ohjausryhmän sihteeri.

Maavoimien esikunnan laatimat suunnitteluperusteet ja ensimmäinen suunnittelutilaisuus ovat lähtöaskel harjoituksen suunnitteluvastuussa olevan joukko-osaston työskentelylle. Joukko-osasto laatii harjoituksen suunnittelukäskyn yhdessä Maavoimien esikunnan ja harjoitukseen osallistuvien joukkojen kanssa. Käsky sisältää valmistelutilaisuuksien ajankohdat ja eri asiakirjojen, kuten harjoituksen esikäskyn ja toimeenpanokäskyn määrääjat. Maasotakoulussa samalla muodostettiin koulun sisäinen suunnitteluryhmä, johon koottiin tärkeimpien osakokonaisuuksien, kuten huollon valmistelijat. Tätä ryhmää on laajennettu suunnittelun edetessä. Suunnitteluryhmään kuuluu noin kymmenen henkilöä.

Valmistelutilaisuuksissa harjoitusta suunnitellaan yhdessä osallistuvien joukko-osastojen kanssa. Tällaisia

valmistelutilaisuuksia järjestetään kolme. Harjoitukseen osallistuvat joukko-osastot kokoavat tilaisuuteen oman valmisteluhenkilöstön tarpeidensa mukaisesti. Valmistelutilaisuuksien välillä joukko-osastot järjestävät omia työkokouksia. Maasotakoulu hyödyntää tämän harjoituksen valmistelussa kokemuksia Maavoimien vaikuttamisharjoitusten valmistelusta.

Ensimmäinen valmistelutilaisuus (IPC = Initial Planning Conference) järjestettiin Rovajärvellä syyskuussa 2017 eli melkein vuosi ennen varsinaista harjoitusta. Tilaisuuden tavoitteena oli laatia karkea suunnitelma harjoituksen läpiviennistä eli tilanteista, alueista ja joukoista yhdessä osallistuvien joukkojen edustajien kanssa. Tämä yksinkertaisen tuntuinen suunnitelma muodostaa lähtökohdan kaikelle harjoitukseen liittyvälle suunnittelulle. Taustalla on kuitenkin mittava määrä työtä, joka tehdään yhdessä harjoitukseen osallistuvien joukkojen kanssa.

Valmistelutilaisuuden jälkeen työskentelyä jatketaan joukko-osastoissa. Yhteydenpito joukko-osastojen välillä on päivittäistä. Päävalmistelijoiden osalta se sisältää satoja sähköposteja, puheluita ja PowerPoint -dioja. Suunnitteluvastuussa olevassa joukko-osastossa nämä jalostuvat harjoituksen esikäskyksi. Samalla suunnitteluryhmää laajennetaan ja aloitetaan varsinaisen harjoituksen johto-organisaation henkilöstön kokoaminen. Henkilöstön kokoaminen harjoitusorganisaatioon on yksi vaativimmista tehtävistä. Tämä johtuu pääasiassa siitä, että jokainen tämän kokoluokan harjoitus on ”räätälöity” kokonaisuus ja harjoituksen henkilöstö kootaan tavoitteiden mukaisesti. Pohjoinen 18 -harjoituksen osalta näitä ovat esimerkiksi Maavoimien pää-

harjoitusten ja Maavoimien vaikuttamisharjoitusten toteutusmallit sekä harjoituksista saadut kokemukset.

Päävalmistelutilaisuus (MCP = Main Planning Conference) järjestettiin Rovajärvellä maaliskuussa. Tilaisuuden tavoitteena oli tarkentaa ja viimeistellä suunnitelma harjoituksen toimeenpanosta. Toisin sanoen päivämääristä siirrytään tunteihin ja minuutteihin sekä karttojen ääreltä maastoon. Päävalmistelutilaisuuden tuotteena laaditaan harjoituksen toimeenpanokäsky. Harjoitukseen osallistuvat joukko-osastot laativat tämän perusteella oman joukkonsa osallistumiskäskyt.

Harjoituksen viimeinen valmistelutilaisuus (FCP = Final Planning Conference) toteutetaan noin kuusi viikkoa ennen harjoituksen käynnistymistä. Valmistelutilaisuuden tavoitteena on varmistaa harjoituksen valmistelut ja käynnistäminen sekä ratkaista mahdolliset esille nousevat asiat. Tilaisuus voidaan siis ymmärtää harjoituspuhutteluna.

Valmistelutilaisuuksien ja työkokousten lisäksi harjoituksen valmisteluun sisältyy useita esittelytilaisuuksia. Niiden sisältö kootaan tarpeen mukaan. Tämän harjoituksen osalta esittelymateriaalia on valmisteltu eri johtamistasojen esimiehille, johtoportaille, valmistelutilaisuuksiin ja työkokouksiin. Lisäksi esittelymateriaalia jaetaan valmistelujen edetessä osallistuville joukko-osastoille.

Tämän kirjoituksen ilmestyessä Pohjoinen 18 -harjoitus on päättynyt, mutta työskentely jatkuu erilaisten raporttien laatimisena. Raporttien laatimisen lisäksi tulee muistaa myös valmisteluun liittyvän aineiston dokumentointi. Niistä muodostuu yksi dokumentti seuraavan harjoituksen projektiupseerille tutustuttavaksi.

Pohjoinen 18 - Maavoimien pääharjoitus 24.5.-7.6.2018

- Maavoimat harjoittelee Pohjois-Suomen puolustusta ja varautuu reagoimaan nopeasti kehittyviin tilanteisiin.
- Maavoimien valmius ja suorituskyky ovat riittäviä ja ne tukevat ennaltaehkäisevän kynnyksen muodostumista.
- Maavoimien joukoilla on riittävä koulutus ja varustus sekä tehokas aseistus tehtäviensä harjoitteluun ja toteuttamiseen.
- Taisteluharjoituksessa harjoitellaan monipuolisesti toimintaa, joka alkaa normaaliolojen häiriötilanteista ja päättyy maahan tunkeutuneen vihollisen lyömiseen.
- Maavoimien vaikuttamisharjoituksessa harjoitellaan epäsuoran tulen, panssarintorjunta-aseiden ja jalkaväen aseiden yhteistä tulenkäyttöä.

Maasotakoulun varusmiehet muuttivat Lappeenrannassa Rakuunamäeltä Leirikentän uuteen rakennukseen

Teksti: kapteeni Eero Ahonen | Kuvat: Rakuunasoittokunnan mediavarusmiehet ja graafikko Miika Kangasniemi

Maasotakoulun Lappeenrannan toimipisteen viimeisin uudisrakennus Leirin alueelle on luovutettu käyttäjälle. Uudisrakennus luovutettiin helmikuun viimeisenä päivänä 2018.

Osana uudisrakennushanketta oli myös Leirin alueen kulunvalvontapaikka aiemmista suunnitelmista poiketen. Kulunvalvontapaikka porttiympäristöineen saatiin ”ympättyä” saman hankkeen osaksi Maasotakoulun esityksestä. Uusi kulunvalvontapaikka porttiympäristöineen mahdollistaa turvallisen ja nykyaikaisen tarkastuspaikan kulunvalvontaa hoitavalle henkilöstölle ja läpikulkuliikenteelle.

Uusi rakennus on jaettu kahteen eri ”osastoon”. Tiloihin sijoittuvat varusmiesten majoitustilat ja Lappeenrannan varuskunnan Sotilaslääkätieteenkeskuksen Terveysasema. Rakennuksessa on edellä mainittujen lisäksi kolme erillistä toimistotilaa, joista kaksi on yhden hengen toimistoja ja yksi neljän hengen avoin toimistotila. Lisäksi rakennuksessa on tilojen käyttäjille ja heidän tarvitsemalleen materiaalille sosiaali- ja varastotilat. Uudisrakennuksen kokonaispinta-ala on noin 800 m². Rakennus on betoniharkkorakenteinen ja rakennuksessa on harjakatto.

Rakennuksen kalustaminen valmistui maaliskuun alussa. Varusmiehet muuttivat uudisrakennukseen maaliskuun lopussa ja Terveysasema huhtikuussa.

Uudisrakennushankkeeseen liittyviä rakennustöitä jatkettiin kevään 2018 aikana muun muassa turvatekniikan ja ulkokuoren rappauksen osalta.

Uudisrakennushankkeen kustannusarvio porttiympäristöineen oli 2,6 miljoonaa euroa ja siinä pysyttiin.

Uudisrakennuksen suunnittelun toteutti RE-Suunnittelu Oy:stä arkkitehti Eeva Rekola. Rakennushankkeen projektipäällikkönä toimi arkkitehti Jouni Multimäki Puolustushallinnon rakennuslaitokselta. Rakennuksen tilasi rakennuksen omistaja Senaatti Kiinteistöt Oy urakkakilpailun voittajalta Rakennusliike Evälahti Oy:ltä.

Maasotakoulun huolto-osasto kiittää kaikkia Maasotakoulun henkilöitä ja muita yhteistyötahoja, jotka ovat osallistuneet uudisrakennushankkeen suunnitteluun ja mahdollistaneet hankkeen onnistumisen meitä käyttäjiä tyydyttävällä tavalla. ■

Kehittyvä aliupseeriston koulutus

- uuden ajan aliupseeri Maavoimissa

Teksti: Sotilasmestari Vesa Tuovinen, esikuntamestari

Maavoimien aliupseeriston koulutusjärjestelmän opintoja tulee kehittää suunnitelmallisesti. Lähiopintojen toteuttamisessa tulisi käyttää nykyaikaisia oppimis- ja opetuksen toteuttamismuotoja. Teknologian hyödyntäminen on usein kustannustehokasta ja järkevää. Esimerkiksi luentotyypiset opinnot voisi seurata kotivaruskunnasta. Aliupseeriston osaamisjärjestelmän opinnot antavat hyvän pohjaosaamisen aliupseerin ammattiin.

Opintokokonaisuuksien välissä työskennellään noin 10 vuotta. Työssäoppimisen prosessit tulee olla arkipäivää hallintoyksiköissä. Puolustusvoimien ja muun yhteiskunnan koulutustarjonnan hyödyntäminen on koko virkauran kattavan osaamisen kehittämisen kannalta erittäin tärkeää.

Maavoimien aliupseereilla tulee olla korkea kasvatuksellinen ja ammatillinen ammattitaito, joka takaa koulutettavien ohjauksen, kasvattamisen ja opettamisen alkeista alkaen perusteellisesti ja palvelusturvallisesti.

Perusasteen ja toisen asteen opetussuunnitelmat ovat muuttuneet paljon yhteiskunnassa. Aliupseeriston ammatillisen koulutuksen opetussuunnitelmissa tulee ottaa huomioon myös muuttuva yhteiskunta. Tulevaisuuden aliupseerit ja heidän kouluttamat asevelvolliset ovat uusien opetussuunnitelmien aikana opintonsa suorittaneita henkilöitä. Tulevaisuudessa ammatteja katoaa ja syntyy, mutta perinteinen aliupseerin ammatti säilynee. Kasvatusalan asiantuntijoiden mukaan vuorovaikutustaidot nousevat tulevaisuudessa isoon rooliin. Aliupseerikoulutuksessa tulee huomioida eri vuorovaikutustaitojen kehittäminen ja merkitys vankan poikkeusolojen osaamisen kehittämisen rinnalla.

Aliupseeriston koulutusjärjestelmää tulisi kehittää yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa siten, että se olisi yhteismitallinen ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmän kanssa. Perustason, yleistason ja mestaritason opintokokonaisuudet olisivat myös perus-, ammatti-, ja erikoisammattitutkintoja. Aliupseeriston koulutusjärjestelmässä on paljon samankaltaisuutta ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmän kanssa. Aliupseeriston opintojen tunnustaminen osaksi ammatillista koulutusjärjestelmää olisi ammatillisesti merkittävä motivaatiotekijä.

Tulevaisuuden ja tämän päivän aliupseeri on motivoitunut, asiantunteva, kehityshakuinen, perinteitä kunnioittava, hyvän ja rehdin aliupseerihengen omaava ammattilainen. ■

”TULEVAISUUDESSA
AMMATTEJA KATOAA
JA SYNTYY, MUTTA
PERINTEINEN
ALIUPSEERIN AMMATTI
SÄILYNEE.”

Upseeritutkinnon sisältö uudistui

Jääkärijoukkueen taistelu - suorituskykyä Maavoimille

Teksti: Kapteeni Mikko Kostiainen, kurssin johtaja

103. kadettikurssin Maavoimien koulutusohjelma

Vuonna 2015 uudistettu sotatieteen kandidaatin opintojen opetussuunnitelma siirsi puolustushaarakohtaiset yhteiset opinnot ensimmäisen vuoden keväältä toisen opiskeluvuoden keväälle. Enää ei puhuttu maasotalinjan opinnoista, vaan Maavoimien koulutusohjelmasta. Samalla tarkentuivat opintojen sisältö ja tavoitteet vastaamaan noin neljän kuukauden ajallista kokonaisuutta ja sen hetkistä opintojen vaihetta kolmivuotisissa opinnoissa.

Maavoimien koulutusohjelman yhteisten opintojen painopisteeksi muodostui jääkärijoukkueen taistelu. 21 opintopisteen kokonaisuus sisältää perusteet jääkärijoukkueen puolustus- ja hyökkäystaistelusta sekä toiminnasta kansainvälisessä ympäristössä. Tavoitteena on antaa kaikille Maavoimien upseereille yhteiset perusteet jääkärijoukkueen taistelusta ymmärtäen sekä oman joukon että vastustajan suorituskyky.

103. kadettikurssi on opetussuunnitelman uudistustyön jälkeen järjestyksessä toinen kurssi, joka suorittaa Maavoimien koulutusohjelman yhteiset opinnot. Opinnot toimeenpannaan Jalkaväkikoulussa 1.2.–8.6.2018.

Jääkärijoukkueen taistelu

Jääkärijoukkueen taistelu - moduuli muodostuu neljän opintojakson kokonaisuudesta. Taistelun suunnittelu -opintojaksolla kadeteille opetetaan lähi- ja etäopinnoilla oppaiden ja ohjesääntöjen keskeinen sisältö joukkueen taisteluun liittyvistä johtamisprosesseista sekä oman joukon että vastustajan suorituskyvystä. Jääkärijoukkueen puolustus ja hyökkäys -opintojaksoilla opiskelija saa käytännön perusteet joukkueen johtamisesta ja kouluttamisesta taistelulajien mukaisessa toimintaympäristössä. Jääkärijoukkueen taistelutekniikka -opintojaksolla kadeteilta ulosmitataan sovelletussa harjoituksessa edellisten opintojaksojen oppi. Lisäksi heille opetetaan perusteet kansainvälisen toimintaympäristön asettamista vaatimuksista jääkärijoukkueen taistelutekniikalle ja johtamiselle.

Kadettien opetukseen sisältyy oppiaineina johtamisen ja sotataidon lisäksi sotilaspedagogiikka sekä

sotatekniikka. Sotilaspedagogiikan opetuksessa perinteisen kouluttamistaidon sijaan keskiössä on opiskelijan fyysinen kasvatus marssi-, hiihto- ja suunnistuskoulutuksesta aina liikunta- ja lihashuoltoharjoituksiin. Sotatekniikan opinnot täydentävät kadettien ymmärrystä muun muassa eri asejärjestelmien tulentehosta ja taisteluun liittyvistä todennäköisyyksistä jääkärijoukkueen toimintaympäristössä. Jokaiseen opintojaksoon on sisällytetty joko tekniikan lähiopetusta luokkaolosuhteissa tai maastoharjoituksissa toteutettuja tarkasteluja.

Kevään aikana kadetit harjaantuvat jääkärijoukkueen toimintaympäristössä toimimiseen seitsemässä eri sotaharjoituksessa ja lukuisissa päiväharjoituksissa suunnitellen taistelua sekä soveltaen oppimaansa käytännössä. Painopiste harjoituksissa on jääkärijoukkueen johtajan päätöksen toimeenpanossa, jota ulosmitataan kaksipuoleisissa simulaattoritaisteluissa.

Vaikuttavuus

Maavoimien koulutusohjelman yhteisten opintojen vaikuttavuus on Maavoimien näkökulmasta merkittävä. Jääkärijoukkueen taistelun opinnot luovat vahvan pohjan yksikön taistelun ja taktiikan opiskelulle eri aselajeissa. Opintojen vaikuttavuus tulee näkymään kadetin aselajiopinnoissa ja valmistumisen jälkeen eri aselajijoukkojen kouluttajatehtävissä.

Vaikuttavuudesta kertoo myös 7. maaliskuuta 2018 Maasotakoululla järjestetty Maavoimapäivä, jonka sisältö oli ensisijaisesti suunnattu yhteisissä opinnoissa oleville kadeteille. Informatiivinen päivä piti sisällään Maavoimien komentajan, valmiuspäällikön, tiedustelupäällikön ja aselajitarkastajien puheenvuorojen lisäksi katsauksen Puolustusvoimien erikoisjoukkojen koulutukseen. Päivän lopuksi opiskelijoille oli muodostunut hyvä käsitys Maavoimien joukkojen suorituskyvystä ja valmiudesta sekä niiden kehittymisestä tulevaisuudessa. Kaikkien Maavoimien upseerien, aselajiin katsomatta, tulee hallita Jääkärijoukkueen taistelu - moduulin opintojen sisältö käytännössä kyetäkseen tekemään oikeita päätöksiä sodan ajan joukkoja kouluttaessaan ja johtaessaan. ■

Panssarikoulun johtajan vaihtotilaisuus 28.2.2018

Teksti: Majuri Juhani Länsiö | Kuvat: Grönqvist

Everstiluutnantti **Janne Hakaniemi** luovutti Panssarikoulun johtajan tehtävät everstiluutnantti **Janne Viitasalolle** kauniissa pakkassäässä keskiviikkona 28.2.2018 kello 10.00 alkaen.

Vaihtokatselmuksessa oli paikalla Panssarikoulun sekä Panssarisektorin henkilökunnan, kadettien sekä varusmiesten lisäksi edustajia Koulutuskeskuksesta,

Panssariprikaatista, Sotilaskotiliitosta, Siivouspalvelusta sekä Millog Oy:stä. Everstiluutnantti Hakaniemi kiitti jäähyväispuheessaan Panssarikoulun henkilöstöä kuluneesta kahdesta vuodesta sekä yhteistoimintakumppaneita kaikesta tuesta, mitä Panssarikoulun toimintaan on liittynyt.

Sotilaallisen täsmällisen vaihtokatselmuksen jälkeen siirryttiin Panssarikoulun auditorioon nauttimaan runsaan kahvipöydän antamista. Lämminhenkisessä tilaisuudessa keskusteltiin vapautuneesti niin historiasta kuin tulevaisuudestakin.

Everstiluutnantti Viitasalo toi omassa puheessaan esille kiitollisuuden ottaa vastaan Panssarikoulun johtajan tehtävät. Aikaa edellisestä kerrasta palveluksesta Parolannummella olikin ennättänyt vierähtää 10 vuotta. Everstiluutnantti Viitasalo totesikin, että paljon asioita on muuttunut tällä välin, mutta mekanisoitujen joukkojen peruspilarit Panssari-prikaatin ympärillä ovat onneksi säilyneet ennallaan. Se mitä päätetään tehdä, tehdään kaikin käytössä olevin voimin.

Tätä näkökulmaa kannattivat myös Koulutuskeskuksen johtaja everstiluutnantti **Pekka Kortelainen** ja Panssariprikaatin komentaja eversti **Kari Nisula** omista puheenvuoroissaan. ■

PANSSARIKoulun
JOHTAJAN TEHTÄVÄT
LUOVUTETTIIN
EVERSTILUUTNANTTI
JANNE VIITASALOLLE.

KADETIT JA ALIUPSEERIT YHDESSÄ PANSSARIKOULULLA

Teksti: Majuri Iikka Nyman, kadettikersantti Joona Kekkonen |

Panssariopintosuunnan kadetit opiskelevat kolmannen lukuvuoden Panssarikoululla Parolannummella. Kesäkuussa alkava vaihe käynnistyy todenteolla vasta auto-koulun ja kesäloman viettämisen jälkeen elokuussa. Samaan aikaan elokuussa aliupseerit aloittavat perustason panssariopintosuunnan opinnot Panssarikoululla. Aliupseerit ja kadetit ovat käytännössä yhdessä koko syksyn ajan.

Syksy alkaa rynnäköpanssarivaunukurssilla. Kadettien ja aliupseereiden lisäksi kurssilla voi olla muita täydennyskoulutettavia eri henkilöstöryhmiä. Vaunukurssin jälkeen opiskellaan panssarivaunuryhmän, panssarijääkäriryhmän sekä -joukkueen taistelutekniikka. Syksyn opintojen jälkeen kadeteilla ja aliupseereilla on valmius toimia joukkueenjohtajan tehtävissä. Vaunukurssin ja muiden opintojen ajan oppilaat ovat sekaryhmissä, jolloin samassa vaunuryhmässä voi olla kadetteja, aliupseereita sekä muita täydennyskoulutettavia.

Kadetin näkökulma yhteisiin opintoihin aliupseereiden kanssa

Kadetit saivat tehdä syksyn 2017 aikana yhteistyötä täydennyskoulutettavien aliupseerien ja yhden peruskurssin opintoja suorittavan aliupseerin kanssa BMP-2 -kalustokurssin, taistelukoulutuksen ja taktiikan opintojen parissa. Kalustokurssin sekä syksyn taistelukoulutuksen aikana kadetit saivat ensikosketuksensa siihen, miten panssarivaunut toimivat ja miten niitä tulee käyttää taisteluteknisesti oikein.

Varsinaisen koulutuksen lisäksi kadetit saivat oppia myös mukana olleilta aliupseereilta. Kokeneempien aliupseerien oma toiminta, sekä vinkit ja kommentit ohjasivat kadettien toimintaa oikeampaan suuntaan. Lisäksi aliupseerien kokemus ja suoraviivaisempi ajattelutapa antoivat näkemyksiä siitä, miten monet asiat voidaan tehdä tehokkaammin. Taktiikan opinnoissa kadettien ammattitaito auttoi osaltaan myös aliupseerien oppimista. Aliupseerien työelämästä saatu kokemus toi kadeteille myös tosiasiallisia esimerkkejä siitä, miten tarkkoja käskyjen ja ohjeiden tulee olla, jotta haluttu

asia saadaan tehdyksi varusmies- tai reserviläisjoukon kanssa.

Kokonaisuutena syksyn opinnot eri henkilöstöryhmien kanssa sujuivat hyvin. Kadetit saivat paljon oppia ja pystyivät myös vuorovaikutuksellisesti jakamaan omaa ammattitaitoaan aliupseereille. Varsinaisia henkilöstöryhmien välisiä kulttuurieroja ei ilmennyt. Yhteistyö oli alusta asti ammattimaista ja siitä näkyi selkeästi se, että työtä tehtiin mahdollisten tulevien työkavereiden kanssa.

Hyvä yhteishenki on tärkeä asia

Eri henkilöstöryhmien toimiminen yhdessä opiskeluaikana on erittäin tarkoituksenmukaista. Erilaisista taustoista tulevat pystyvät jakamaan aiempaa kokemustaan muille kurssilaisille. Kurssiaikana syntynyt yhteishenki eri henkilöstöryhmien välillä on tärkeää. Työelämässä eri henkilöstöryhmien väliset suhteet näkyvät päivittäisessä työnteossa. Vaikka upseerien, aliupseerien, erikoisupseerien ja siviilien työnkuvat poikkeavatkin toisistaan, tarvitsemme kaikkien henkilöstöryhmien ammattitaitoa ja sujuvaa kanssakäymistä yhteiseen päämäärään pyrkiessämme. Eri henkilöstöryhmien välisen sujuvan yhteistoiminnan perusta luodaan jo sotilasuran alkutaipaleella. ■

SULUTTAMINEN LISÄÄNTYY MAAILMALLA

- suomalaista osaamista
arvostetaan

Pioneerikoulu on tuottanut kansainvälistä opetusta varsinkin puolustusvoimauudistuksen jälkeen vuodesta 2015 alkaen.

Teksti: Kapteeni Ville Räsänen

Vuonna 2015 kadettien kanssa yhdessä järjestettyyn pioneerikomppanian taktiikan opintoihin osallistui kaksi norjalaista, ja vastaavalle opintojaksolle vuonna 2016 osallistui yksi norjalainen ja kaksi virolaista upseeria. Tällöin opetusryhmät oli eroteltu suomalaisten kadettien ryhmäksi ja ulkomaalaisten opiskelijoiden ryhmäksi.

Kesäkuussa 2017 järjestimme ensimmäisen pelkäämään ulkomaalaisille opiskelijoille järjestetyn kurssin: Engineer Company in Counter Mobility Operations (ECCMO), johon osallistui yhteensä kahdeksan opiskelijaa. Opiskelijoista kaksi oli Liettuasta, yksi Ruotsista, kaksi Norjasta ja kolme Virolasta. Opettajat olivat kaikki Pioneerikoulun henkilökuntaa. Kurssi kesti kaksi viikkoa ja sen tarkoitus oli antaa opiskelijoille perusteet erityisesti suluttamisen suunnittelusta komppanian kehityksessä. Suluttaminen siinä laajuudessa, kuin mitä meillä nykypäivänä ajatellaan, oli varsin vierasta opiskelijoille. He kokivat asian avanneen näkökulmia, ei pelkäämään suluttamisen tekniselle toteuttamiselle tai yksittäisille suorituskyvyille, vaan myös taktiselle ajattelulle. Kurssi koettiin varsin onnistuneeksi sekä

opiskelijoiden että opettajien palautteiden perusteella. Johtopäätöksenä todettiin, että suluttaminen on suomalaista erikoisosaamista, jolle lienee kiinnostusta laajemminkin ulkomailla Pohjoismaiden ja Baltian maiden lisäksi. Myös suomalaisten opiskelijoiden kursseille ottamista on hyvä harkita täydennyskoulutuksena. Tänä vuonna sama kurssi järjestetään jälleen kesäkuussa Pioneerikoululla.

ECCMO17-kurssia seurasi tänä vuonna Liettuasta lähetetty tukipyyntö, jossa meitä pyydettiin lähettämään opettaja tukemaan heidän järjestämänsä kurssin opetusta. Liettuassa järjestetty kurssi Combat Engineering Support Planning Course (CESPC) järjestettiin 26.2-30.3.2018. Kurssilla opiskeli kaksi henkilöä Latviasta, kaksi Ukrainasta ja neljä Liettuasta. Opettajat olivat minun lisäksi Liettuasta, Saksasta, Kanadasta ja Yhdysvalloista. Kurssin kehityksenä oli pataljoonaton pioneeritoiminnan suunnittelu NATON isäntämaanäkökulmasta. Meidän tarjoamamme opetuksen teemana oli suomalainen suluttaminen alkaen suorituskyvystä päättyen suluttamisen taktiseen tarkasteluun. Teemaa lähestyttiin perusyhtymän näkökulmasta.

Liettuassa järjestetyllä pioneeritoiminnan suunnittelukurssilla oli mielenkiintoista havaita, kuinka pioneeritoiminta NATO:n näkökulmasta näyttäytyi varsin samankaltaisena kuin mitä me Suomessa tänä päivänä asiasta ajattelemme. Varsinkin liikkeenedistämisen suorituskyyt ja niiden käyttö antoivat hyvän kuvan heidän vahvimpana osaamisalueenaan. Suluttamisen osalta NATO:lla on omat ohjeistukset, kuinka suluttamista toteutetaan. Näistä asioista oli ilo keskustella oman opetukseni lomassa nimenomaan taktiikan näkökulmasta. Opiskelijat selvästi syttyivät keskusteluun, ja sitä kautta toivat omia ajatuksiaan esille. He olivat sitä mieltä, että tämän kaltaista keskustelua ja osaamisen kehittämistä tarvitaan.

Johtopäätöksenä Liettuan matkan jälkeen todettakoon edelleen, että kysyntä suluttamisen osaamisen osalta tulee lisääntymään seuraavina vuosina. Tämä asettaa haasteen meille varatessamme resursseja. Opettajan tai opettajien lähettäminen ulkomaille opettamaan saattaa olla resurssien käytön osalta tehokkainta, mutta ei aina välttämättä taloudellisinta. Yhtenä vaihtoehtona tulevaisuudessa voisi miettiä myös opettajavaihdon toteuttamista. Tämän opetusmatkan perusteella meitä palvelisivat parhaiten NATO:n liikkeenedistämisen opettaminen ja heitä palvelisi meidän suluttamisen opettaminen. Voihan toki olla, että linnoittaminenkin saattaa nostaa kysyntää tulevaisuudessa.

Meillä voitaisiin arvioida myös mahdollisuutta lähettää opiskelijoita (täydennyskoulutus) Liettuan järjestämälle kurssille. Tämä kurssi antaa hyvät perusteet NATO:n suorituskyyjen käytöstä ja niiden käytön suunnittelusta. Se taas palvelisi meitä silloin, kun olemme yhteistoimintaharjoituksessa, jossa saattaa olla mukana myös NATO:n joukkoja. ■

Demand for counter mobility measures on the increase also internationally

- Finnish substance-matter competence continues to be highly appreciated

This text discusses the type of international instruction on counter mobility measures that the Military Engineer School (MILENGS) of the Army Academy has been providing since the year 2015 following the Finnish Defence Forces' Reform.

Text: Capt. Ville Räisänen | Translation: Päivi Saarelainen

It was in 2015 when the MILENGS initiated internationally-oriented instruction in the form of a course arranged for Cadets undertaking their Bachelor-level studies. This particular course on Military Engineer Company Tactics was also attended by two Norwegian participants. A year later in 2016, altogether three foreign officers attended the course including a Norwegian and two Estonians, and the participants were instructed in two designated groups, one for the Finnish Cadets and the other for the foreign students.

The first international bespoke course for foreign students took place in the MILENGS in the June of 2017 with its focus on a Military Engineer Company in Counter Mobility Operations (labelled as the ECCMO 17). Attended by two Lithuanians, one Swede, two Norwegians and three Estonians, this two-week course was instructed by MILENGS personnel and aimed at offering the grounds for the planning of counter mobility measures within a company-level operational framework. Within this framework, when examining counter mobility measures in the scope that we are now accustomed to, the participating students were taken by surprise. This became evident in how the students viewed that they were offered new perspectives on more than implementation combat technicalities or capabilities concerning counter mobility measures; namely, on tactical reasoning. This

course was determined a success based on the feedback accrued both from the students and instructors alike.

The conclusions drawn on the basis of the ECCMO 17 implementation include acknowledging counter mobility measures as part of Finnish substance-matter expertise that seems to draw interest increasingly abroad as well, including in areas outside of the Nordic and Baltic regions. Furthermore, it may be worth considering having Finns undertake this course as part of their continuing training. Again this coming June, the ECCMO 18 course will be organised in the MILENGS premises.

This year, following the ECCMO 17 implementation, a request for support was submitted from Lithuania asking that the MILENGS submit an instructor to support the Combat Engineering Support Planning Course organised in Lithuania from 26 February to 30 March 2018. With its altogether eight students including two Latvians, two Ukrainians and four Lithuanians, the course was instructed by instructors from Finland, Germany, Canada and the United States. The course framework equaled the planning of battalion-level combat engineering measures from a NATO host nation viewpoint. The instruction provided by MILENGS featured as its theme Finnish counter mobility measures, which involved starting with the capabilities proper and closing with examining a

tactical approach to counter mobility measures. The instruction theme was approached from a formation viewpoint.

During the course on combat engineering planning that was organised in Lithuania it was interesting to be able to notice that, when examined from the NATO viewpoint, military engineering turned out to be very much about what we currently perceive it to be here in Finland. In particular, this applied to how mobility advancement capabilities and the utilization of these capabilities came well across as their strongest competence area.

As regards the implementation of counter mobility measures, it is the NATO guidelines that provide the detailed instructions for this implementation. While in class instructing, it was a pleasure to be able to discuss these issues from a tactics viewpoint in particular. The participating students were clearly into engaging in discussing and contributing to the discussion with their tactical reasoning. Consequently, the students were of the opinion that this type of discussing combined with the enhancement of competence proficiency remains necessary.

In conclusion, on the basis of the instruction experience in Lithuania, it is safe to say that the demand for competence in counter mobility measures will continue to be on the increase also in the coming years. This in turn poses challenges for us when allocating resources. In light of optimized utilization of the resources available, although it might be the most effective means to send the instructor(s) abroad, this may not always necessarily represent the most economical means available. Therefore, in the future, it may be worth considering the implementation of instructor exchange. Again, on the basis of the instruction conducted in Lithuania, it would be in our own interest to receive bespoke instruction in NATO guidelines for mobility advancement, whereas our instruction of counter mobility measures may be beneficial for our partners. Moreover, it may be that the demand for instructing fortification measures will be on the increase in the future as well.

All in all, it would be worth considering whether to have Finns attend the course organised in Lithuania as part of continuing training. As such, this course continues to offer solid basics for the utilization of NATO capabilities as well as for its planning. This in turn would be in our interest in light of participating in coordinated joint cooperation exercises that may also involve NATO troop elements. ■

Koulunjohtaja Janne Viitasalo ja entinen koulunjohtaja Janne Hakaniemi kättelevät BMP1-panssarivaunun edessä.

Onnea 70-vuotias Panssarikoulu!

Teksti ja kuva: tiedottaja Sari Pöyhönen

Panssarikoulu vietti 70-vuotisjuhlaa Parolannummella 6. huhtikuuta 2018. Juhlan kunniaksi koulunjohtaja everstiluutnantti Janne Viitasalo ja entinen koulunjohtaja everstiluutnantti Janne Hakaniemi paljastivat BMP1-panssarivaunun, joka on rakennettu 1970-luvulla Neuvostoliitossa. Tätä niin kutsuttua itäkalustoa oli käytössä Suomessa ja BMP1 oli aikanaan moderni panssarivaunu. ■

Jalkaväkikoulun johtaja vaihtui

Teksti ja kuva: tiedottaja Sari Pöyhönen

Everstiluutnantti Vesa Vainio luovutti Jalkaväkikoulun lipun ja johtajuuden everstiluutnantti Jussi Viinamäelle johtajan vaihtotilaisuudessa Lappeenrannassa 26. maaliskuuta 2018.

-Tästä alkaa minun perehtymiseni. Aloitan sen viipymättä tutustumalla henkilöstöön ja opetukseen - tahdon kuulua tähän joukkoon ja toivon, että hyväksytte minut osaksi tätä hienoa joukkoa. Toivotan kaikille menestystä ponnisteluihin, huhtikuussa Jalkaväkikoulun johtajana aloittanut everstiluutnantti Jussi Viinamäki sanoo. ■

Tykistökoulu onnistui kansainvälisessä harjoituksessa

Teksti: evl Petri Majuri

Tykistökoulu järjesti Maavoimien vaikuttamisharjoituksen yhteydessä kansainvälisen NORTHER 17 -harjoituksen marraskuussa 2017. Rovajärvelle saapui tykistö- ja tiedustelujoukkoja Ruotsista ja Norjasta. Tanskalaiset osallistuivat harjoitukseen tarkkailijoina. Ulkomaalaiset joukot liitettiin harjoituksessa suomalaisen joukkorakenteeseen ja suomalaisen johtoportaan alaisuuteen. Komentokielenä oli englanti.

Harjoituksen suunnittelu oli käynnistetty jo elokuussa 2015. Tuolloin eri maiden valmistelijat kokoonoutuivat Ruotsissa kokoukseen, jossa sovittiin harjoituksen suurista linjoista. Keväällä 2016 järjestettiin ensimmäinen suunnittelukokous, jossa menttiin syvemmälle yksityiskohtiin ja sovittiin harjoituksen rakenteesta ja tavoitteista. Päävalmistelukokous järjestettiin loppukesällä 2016, jolloin laadittiin luonnokset johtamisesta, johtamisjärjestelmän käytöstä, tulenjohtotoiminnasta, huollosta ja palvelusturvallisuuden järjestelyistä. Periaatteet testattiin NORTHER 16 -harjoituksessa, johon osallistui ruotsalainen tykistötiedusteluyksikkö. Harjoituskokemusten perusteella parannetut järjestelyt viimeisteltiin viimeisessä valmistelukokouksessa loppukesällä 2017 Rovajärvellä. Samalla järjestettiin ulkomaalaisten joukkojen maastontiedustelu.

Syksyllä 2017 NORTHER 17 -harjoitus liitettiin osaksi Maavoimien vaikuttamisharjoituksen valmistelua. Koska harjoitus oli edellisvuotista suurempi ja mukana oli myös ruotsalainen tuliyksikkö, harjoitusta varten oli laadittava tilapäinen varomääräys. Tulenjohto- ja tiedusteluosat pystyivät toimimaan suomalaisen varomääräyksen mukaisesti, mutta ruotsalainen Archer-patteristo ei mahdollistanut totuttua varotoimintaa. Onneksi kyseessä on teknisesti kehittynyt järjestelmä, jossa inhimillisten virhelähteiden määrä on merkittävästi pienempi kuin vanhemmalla kalustolla. Siksi tilapäisestä varomääräyksestä voitiin tehdä melko joustava. Varotoiminnasta vastannut Maavoimien tutkimuskeskuksen Tykistösektori sai harjoituksen aikana arvokkaita kokemuksia, joita voidaan hyödyntää operatiivisen tykistön uuden raskaan panssarihaupitsin (K9 MOUKARI) varotoiminnan suunnittelussa. Tehty työ kannatti, sillä se mahdollisti ulkomaalaisten joukkojen

liittämisen osaksi taktista tilannetta ja ammuntoja lähes saumattomasti. Samalla ulkomaalaiset joukot muodostivat tärkeän osan yhtymän tulenkäyttöjärjestelmästä.

Harjoituksen tehokkaaseen ja turvalliseen toimeenpanoon tarvittiin paljon henkilökuntaa. Tykistökoulun henkilökuntaa käytettiin johtotehtävissä ja yhteysupseereiden kouluttajina. Yhteysupseereina toimivat Tykistökoululla maisteriopintoja suorittavat yliluutnantit ja kandidaattipintoja suorittavat kadetit. Heitä käytettiin operatiivisina yhteysupseereina, varohenkilöinä ja kouluttajina. Operatiiviset yhteysupseerit liittyivät suomalaisella viestiasemalla ulkomaalaisten yksiköiden komentopaikat johtamisjärjestelmään. He vastaanottivat ja välittivät tilannekuvaa, käänsivät ja välittivät käskyjä, käänsivät ja välittivät tulikomentoja kansainvälisesti yhteensopivassa muodossa sekä opastivat ulkomaalaisia joukkoja suomalaisten joukkojen toimintaperiaatteista. Varotehtävissä toimineet yliluutnantit huolehtivat erityisesti tulenjohtoryhmien ja vastatykistötutkien turvallisuudesta toiminnasta. Kouluttajatehtävissä toimineet kadetit puolestaan opettivat ruotsalaisille ja norjalaisille tulenjohtoryhmille suomalaisen tulenkäyttöjärjestelmän perusteita, millä pyrittiin tulitehtävien nopeampaan ja joustavampaan toteuttamiseen.

Kurssien läpivienti mahdollisti yhteysupseereille vain kahden päivän valmistavan koulutuksen. Tästä huolimatta yliluutnantit ja kadetit suoriutuivat tehtävistään erinomaisesti. Ulkomaalaiset joukot antoivat kiitettävän palautteen heidän toiminnastaan, eikä ole liioiteltua sanoa, että Tykistökoulun opiskelijoiden avulla harjoitus saavutti kaikki asetetut tavoitteet. Positiivista oli myös se, että aselajiopintoihin voitiin liittää kansainvälinen elementti, joka oli syvällä sotilaskoulutuksen ytimessä.

NORTHER 17 -harjoitus oli Maasotakoulun merkittävä ponnistus. Vaikka Tykistökoulu olikin suunnittelussa ja toimeenpanossa näkyvimmissä osassa, eskunnan tuki erityisesti huollon järjestelyissä oli tärkeä. Kansainvälisyyden merkitys kasvaa tulevaisuudessa, joten vastaavia harjoituksia järjestettäneen vielä Maasotakoulun toimesta vielä useita. ■

Pioneeriooppia Saksassa

Pioneerijääkärien jalanjäljissä sata vuotta myöhemmin

Teksti: kapteeni Riku Piira

Esimiesten kannustamana hakeuduin NATO:n pioneeriosaamiskeskukseen Military Engineering Centre of Excellence:n (MILENG COE) kurssille Military Engineering Multinational Advisory Course (ME-MAC). Kurssi järjestettiin Pioneerikasarmilla Saksan Ingolstadtissa helmikuussa 2018. Kurssi on tarkoitettu pataljoona-, taisteluosasto- ja prikaatitason pioneeritoiminnan suunnitteluun osallistuville upseereille. Eri-tyislaatuisten leimansa kurssille antavat monikansallinen NATO-viitekehys ja kriisinhallinnan sekä konventionaalisen sodankäynnin toimintaympäristöt.

Kurssille ilmoittautuminen MILENG COE:n koulutusportaalissa oli helppoa ja tarkemmat ohjeet saapuivat työ sähköpostiini kiitettävän nopeasti. Yhtäkkiä huomasin lentäneeni Suomesta Müncheniin ja sieltä siirtyneeni linja-autolla ja taksilla Ingolstadtin eteläosassa sijaitsevalle kasarmialueelle majoitukseen sunnuntai-illalla. Seuraavana päivänä aloitin viiden päivän kurssin ainoana suomalaisosallistujana. Viikon alusta alkaen englanninkielen taito niin luetun, kuunnellun kuin puhutunkin kielen osalta pääsi koetukselle. Koulutajahenkilökunnan ja kurssilaisten joukosta löytyi yli kymmenen valtion edustajia ja työkielenä oli luonnollisesti englanti. Eräs brittiläinen majuri tosin toivotti minulle ”hyvää huomenta” ja muutamaa otteeseen kiitti minua sanomalla ”kiitos” suomeksi. Joukosta löytyi kunnioitettava määrä kokemusta laaja-alaisesti kansainvälisistä harjoituksista, kriisinhallintatehtävistä ja sotatantereilta.

Kurssi keskittyi pioneeritoiminnan lajeihin ja niiden osa-alueisiin. Kantavana teemana oli käsitellä kyseisiä aiheita NATO-johtoisen monikansallisen operaation kautta ja siten pyrkiä tuomaan esille NATO:n omien doktriinien aiheuttamat vaatimukset pioneeritoiminnalle ja eri asevoimien suorituskykyjen yhteensovittamisen aiheuttamat haasteet pioneeritoiminnalle. Teemaa

lähestyttiin sekä henkilökuntavetoisten oppituntien että kurssilaisista koottujen työryhmien ryhmätöiden kautta. Tavoitteena ei ollut erityisesti oppia mitään uutta taisteluteknistä toimintatapaa vaan ennemmin luoda ymmärrystä yhteistoiminnasta ja taktisen tason suunnittelusta. Varsinkin suluttamisen suhteen Suomen suorituskyyvyt saivat arvostusta ja kunnioitusta osakseen niin kurssilaisten kuin henkilökunnan suunnasta.

Yhteistoimintaa edesauttoivat myös epäviralliset tilaisuudet, kuten ravintolailallinen Ingolstadtissa ja opastettu turistikiertä Münchenissä. Toisilleen ennestään tuntemattomien kurssilaisten tutustuminen toisiinsa tätä kautta lisäsi myös opetuksen aikaisen keskustelun määrää ja laatua. Oli kyseessä sitten virallinen tai epävirallinen tilaisuus, olivat järjestelyt joka kerta sotilaallisen tarkat ja yksiselitteisen toteuttamiskelpoiset. Aika näyttää, miten merkityksellisiä verkostoitumisen kautta syntyneet henkilösuhteet ovat ammatillisesti tulevaisuudessa.

Mielestäni aika kului kurssilla todella nopeasti. Opiskelu tapahtui virka-aikana ja se oli hyvin jaksotettu luentojen, ryhmätöiden sekä taukojen avulla. Todella hyvän kurssihengen parissa päivässä saavuttanut 14 sotilaan joukko treenasi ja vietti aikaa myös päivällisen jälkeen. Yhtäkkiä huomasin saaneeni kurssitodistuksen ja -kuvan käteeni ja kätelleeni osaamiskeskuksen johtajaa. Oli paluumatkan aika, järjestävän seuran puolesta tarjottiin ystävällisesti kyyti Ingolstadtin linja-autoasemalle.

Kansainvälisyys on noussut sotilaan työn kiinteäksi osaksi jäädäkseen. Toivon mukaan suomalaisia upseereja osallistuu tälle kurssille esimiestensä tai allekirjoittaneen kirjoituksen kannustamana. Ingolstadtin kasarmin väki toivotti suomalaiset kurssilaiset lämpimästi tervetulleiksi! ■

Upseerioppilas haastattelemassa Björn Wahlroosia.

Yhteiskunnallisesti vaikuttava -Reserviupseerikoulu

Reserviupseerikurssi mielletään johtajakouluna, joka kouluttaa tuleville reservin johtajille ihmisten johtamisen taitoja. Koulun historia on maineikas ja määrätietoinen kasvatustyö on antanut sille instituutiomaisen aseman suomalaisessa yhteiskunnassa. "Rukki" on monelle upseerioppilaalle myös ensimmäinen todellinen verkottumisen sekä yhteiskunnallisen heräämisen paikka. Toteamus "Valtakunnallisen maanpuolustuskurssin osa 1" ei ole tuulesta temmattu!

Teksti: eversti Jouko Rauhala, Reserviupseerikoulun johtaja, everstiluutnantti Timo Hänninen, reserviupseerikurssin johtaja
Kuva: RUK:n Kannatusyhdistyksen arkisto

Vaikuttajia suomalaiseen yhteiskuntaan

Aikojen saatossa RUK on onnistunut säilyttämään korkean arvostuksen suomalaisessa yhteiskunnassa ja reserviupseerikursseilla ovatkin oppia saaneet useat merkittävään asemaan Suomessa kohonneet vaikuttajat. Tämä arvostus kertoo sekä hyvätasoisesta sotilasjohtamisen koulutuksesta että suomalaisen yhteiskunnan terveestä arvoperustasta. Hyvän olon tunteeseen ei saa tuodittautua. Reserviupseerikoulutuksen tulee seurata aikaa, muuten se näivettyy ja arvostus kuihtuu.

Reserviupseerikursseilta on aikojen saatossa valmistunut lähes 180 000 upseerioppilasta. Kouluun valituksi tuleminen on unelma monelle varusmiehelle ja vapaaehtoista asepalvelusta suorittavalle naiselle. Kurssin hyväksytty suorittaminen avaa oven varusmiespalveluksen ehkä kaikkein vaativimpiin ja haasteellisimpiin johtajatehtäviin sekä mahdollisuuden nousujohteiseen reservin johtajan uraan.

Johtamisoppien lisäksi koulu vaikuttaa myös monella muullakin tavalla nuoreen upseerioppilaaseen. Emme usein tiedosta näiden arvo- ja asenneperustaisten ominaisuuksien merkitystä. Kovatasoisissa porukassa yhdessä tekemällä ja kokemalla luodaan vahva pohja suomalaiselle maanpuolustustahdolle, muodostetaan ensimmäiset merkittävät verkostot työelämää varten, opitaan merkittäviä työyhteisötaitoja sekä omaksutaan suomalaisen yhteiskunnan perusarvoja. Koulu siis luo suomalaista arvoperustaa.

Reserviupseerikurssin vaikuttavuus syntyy korkeatasoisten upseerioppilaiden ja osaavien kouluttajien yhteisvaikutuksesta. Yksistään laadukas kouluttaja-aines ei riitä. Kurssin alkaessa Maneesissa tulee istua myös kovatasoiset ja motivoituneet koulutettavat. Asevelvollisuusarmeijan kilpailuetu - verrattuna moneen palkka-armeijaan - on koulutettavassa aineksessa ja sen laadussa. Asevelvollisuusarmeijassa on aina koulutettavina koko yhteiskunnan huiput. Tämä jos mikä haastaa erityisesti johtajakoulutuksen. Hiomme sivistisyhteiskunnan lahjakkaista nuorista miehistä ja naisista avainhenkilöitä kriisiajan organisaatioihin.

Verkottumista tulevaa työelämää varten

Suomalaisessa yhteiskunnassa vain yhdessä tekemällä voi onnistua. Olemme aina riippuvaisia myös jostain muusta kuin itsestämme. Työelämässä nämä keskinäisriippuvuudet korostuvat. Sekä yksilö- että organisaatiotasolla verkottumisen tarve näyttää vain kasvavan. Vaikka viime aikoina ns. ”hyväveli” -kerhot ovat saaneet epäsuotuisan maineen, eivät erilaisten verkostojen merkitykset ole kadonneet mi-

hinkään. Näiden verkostojen rinnalla kulkevat käsi kädessä sosiaaliseen lahjakkuuteen liittyvät ominaisuudet. Ihminen, jolla on hyvät verkostot ja joka on sosiaalisesti lahjakas, voi yleensä veikata myös menestystä työelämässä.

Reserviupseerikurssilla verkostot syntyvät korkeatasoisen koulutuksen ja yhdessä tekemisen myötävaikutuksella. Neljätoista viikkoa on riittävän pitkä aika elinikäisten ystävyyssuhteiden sekä verkostojen syntymiselle. Verkostoitumista tuetaan aktiivisella ja vaikuttavalla oppilaskuntatoiminnalla sekä mentoroinnilla. Yhdessä koetut ampuma- ja taisteluharjoitukset, Kirkkojärven marssi, isoympyräviesti sekä kurssijuhla ovat verkostoitumisen rajapyykkejä. Kun näiden päälle lasketaan vielä upseerioppilaiden keskinäinen vapaa-ajan toiminta, on verkostoitumiselle olemassa paras mahdollinen alusta.

Sosiaalinen media tuo verkottumiseen aivan uuden elementin. Kun 1950-luvulla kurssia käyneet pitivät reservissä kurssihenkeä yllä postikortein, kirjein ja tapaamisin, tekee tämän päivän kurssiyhteisö sen eri tavalla. WhatsApp, Facebook, Instagram, Twitter ja monet muut yhteisöpalvelut ovat muuttaneet yhteenkuuluvuuden siteen rakentumista. Uudet mediat on tiedostettava ja nähtävä tässä yhteydessä voimavaroina - ei uhkina.

Sodan ajan johtaja on yhteiskunnan ”luottopakki”

RUK:ssa annettava johtajakoulutus tähtää aina poikkeusolojen johtamiseen. Painopiste on vahvasti ihmisten johtamisessa ja käytännönläheisyys näkyy jatkuvasti arjes-

”ON KOKO YHTEISKUNNAN ETU, ETTÄ JOHTAJAOMINAISUUDET ”ULOSMITATAAN” MYÖS TYÖELÄMÄSSÄ JA JATKO-OPINNOISSA.”

sa. Koulu on ainoa oppilaitos Suomessa, joka tarjoaa tässä mittakaavassa käytännön johtajakoulutusta 20-vuotiaille nuorille miehille ja naisille. Koulutuksen vaikuttavuutta lisää myös se, että upseerioppilaat tulevat kurssille koko valtakunnan alueelta sekä eri aselajeista, puolustushaaroista ja Rajavartiolaitoksesta.

Johtajan taidot ja johtamisominaisuudet joutuvat koetukselle ensimmäisen kerran upseerikokelaan johtajakaudella, kun kurssilla opittua pääsee soveltamaan oman joukkueensa kanssa. Johtajana kehittyminen ei saa pysähtyä kotiutumiseen, myös reservin johtajakaudella on kehityksen jatkuttava. Toisaalta pitää tiedostaa varusmiesjohtajaopintojen hyväksilukemisen mahdollisuus jatko-opinnoissa sekä osaamisen hyödyntäminen työelämässä. On koko yhteiskunnan etu, että johtajaominaisuudet ”ulosmitataan” myös työelämässä ja jatko-opinnoissa. Suomalaisen yhteiskunnan rikkaus on, että joukossamme on laadukkaan sotilasjohtamisen koulutuksen saaneita yksilöitä. Tämä luo pohjaa sekä turvallisuuden tunteelle että maanpuolustustahdolle.

Kokonaisturvallisuus opetussuunnitelmassa

Yksi viime vuosien megatrendeistä on laajan turvallisuuden käsitteen nousu perinteisten sotilaallisten uhkakuvien rinnalle. Kylmän sodan aikana Suomessa varustauduttiin massiivista uhkaa vastaan, jossa ydinaseella oli oma merkitys pelotteena. Tämän päivän Suomi varautuu laajasti yhteiskuntaan vaikuttaviin hybridiuhkiin kokonaisturvallisuuden konseptin avulla.

Laajan turvallisuuden käsitteen tuoma muutos on tiedostettu ja huomioitu upseerioppilaiden koulutuksessa.

Opetussuunnitelmaan sisältyvällä ulko- ja turvallisuuspolitiikan opetuksella sekä kokonaisturvallisuuden oppitunneilla varmistetaan tulevien reservin upseereiden perustiedot vallitsevasta turvallisuusympäristöstä.

Laajan turvallisuuskäsitteen ohella myös valmiuteen liittyvät osaamisvaatimukset ovat kasvaneet. Upseerioppilaille annettavalla valmiuskoulutuksella kasvatetaan johtajat toimintaympäristöön, jossa turvallisuustilanne saattaa muuttua aiempaa nopeammin ja yllättäen. Sanan mukaisesti - tulevan reservin upseerin on oltava valmiina!

Tulevaisuuden sotilasjohtaja

Tulevaisuuden yhteiskuntaa tulevat muokkaamaan erilaiset megatrendit muun muassa ilmastonmuutos, muuttoliike sekä teknologisen murroksen jatkuminen. Muutokset näkyvät myös tulevaisuuden taistelukentällä, joka on kenties täynnä epäsymmetriaa, virtuaalisuutta, miehittämättömiä lavetteja ja tekoälyä. On kehityksen suunta mikä tahansa, niin muutokseen on sopeuduttava. Sodankäynnin muutosta on seurattava ja muutoksen ennakkoinnissa on onnistuttava.

Niin ikään suomalaisen sotilasjohtajan koulutuksen on seurattava aikaa. Jos sotilasjohtajien koulutus jämähtää paikalleen, on ennuste taistelussa pärjäämiselle huono. Jämähdyksen myötä katoaa myös yhteiskunnan arvostus, joka johtaa väistämättä maanpuolustustahdon laskuun. Reserviupseerikoulu haluaa säilyä myös jatkossa suomalaisen yhteiskunnan yhtenä tukipilarina. Koulu on ottanut haasteen vastaan ja on valmis kouluttamaan johtajia myös tulevaisuuden osaamistarpeisiin - perinteitä kunnioitten, mutta ajassa eläen. ■

Hajahavaintoja Reserviupseerikoulutuksesta

Vuonna 2020 julkaistava juhla kirja tulee sisältämään tietoja eri puolustushaarojen reserviupseerikoulutusta antaneista joukko-osastoista, koulutuspaikoista, koulutettavista ja kouluttajista, kalustosta, koulutuksen erityispiirteistä, keskeisistä perinteistä sekä joitain tarinoita henkilöstöstä. Reserviupseerikoulutuksen koulutuspaikoista on taustatutkimuksena laadittu noin 30 tietokorttia. Kortteja on tarkoitus hyödyntää juhla kirjan lisäksi RUK-museon eri projekteissa. Tämä lyhyt taustoja avaava tarkastelu voidaan jakaa kolmeen aikajaksoon, jotka ovat vuodet 1917-1929, 1930-1959 ja vuodesta 1960 nykypäivään.

Teksti ja kuvat: eversti Eero Lauri

Reserviupseerikoulutuksen alkuvuodet 1917-1929

Nuorella itsenäisellä Suomella oli upseeripula, jota helpottamaan perustettiin yhtenä yrityksenä Vimpelin sotakoulu. Reilun kahden viikon pikakurssille osallistui kahdessa koulutuskomppaniassa noin 200 kursilaista. Koulun johtajaksi käskettiin kenraalimajuri Paul von Gerich. Kurssi toimeenpantiin 28.12.1917-13.1.1918 Vimpelissä. Vimpelin kurssin katsotaan olleen ensimmäinen kurssi, jolla annettiin edes auttavia reserviupseeritasoisia tietoja ja taitoja. Niinpä kirjaimet V.K. ja vuosi 1917 RUK:n lipussa edustavat reserviupseerikoulutuksen juuria ja perinteitä. Kurssin suoritti esimerkiksi Kustaa Tapola, tuleva jalkaväenkenraali.

Reserviupseerikoulutusta annettiin myös Päämajan Reserviupseerikoulussa, jota myöhemmin kutsuttiin Sotavänerikikouluksi. Ensimmäisellä 25.3.1918 täydellä teholla käynnistyneellä kurssilla Seinäjoki-Vilppula-Mikkeli vaiheessa oli 118 oppilasta ja toisella kurssilla Mikkeli-Helsinki vaiheessa 150 oppilasta. Kurssin suoritti esimerkiksi Aaro Pajari, tuleva kenraaliluutnantti.

Tykistökoulu järjesti kaksi upseerikokelaskurssia vuosina 1918-1919 pääosin Lappeenrannassa. Reilusta 200 oppilaasta 30 oli sijoitettu Perkjärvelle. Kurssin suoritti esimerkiksi Aksel Airo, tuleva kenraaliluutnantti.

Viipurin Markovillassa pidettiin kaksi upseerikokelaskurssia, A- ja B-kurssit, joilta valmistui 180 upseerikokelasta vuonna 1919. Espanjantauti oli harrastanut 269 hengen aloitusvahvuutta merkittävästi.

Eritasoista ja osin alkeellistakin koulutusta haluttiin yhtenäistää ja kehittää. Tätä varten kapteeni Kosti Sundberg sai tehtäväksi käynnistää keskitetty reserviupseerikoulutus Haminassa. Espanjantaudin takia toiminnan aloitus onnistui 1.4.1920. Ensimmäiselle kurssille osallistui 143 kokelasta, silloinen upseerioppilaan arvo, ja 135 heistä valmistui 30.6.1920. Kurssin komppanian päällikkönä toimi kapteeni Einar Wichmann. Hän vaihtoi myöhemmin nimensä Vihmaksiksi.

Sundbergin aikana kaikki saivat taustasta huolimatta pääosin saman koulutuksen kivääri- ja konekiväärijoukkueen johtajiksi. Epävirallinen kurssimerkki ja joukko-osastotunnus saatiin käyttöön vuonna 1923. Seuraavana vuonna saatiin asetus RUK:sta. Koulun toiminnot vakiintuivat vähitellen ja kiusallinen materiaalin lainaaminen väheni. Laajempi linjajako astui voimaan kurssilla 13 vuonna 1927. Linjojen vahvuudet olivat tuolloin jalkaväkilinja 241, tykistölinja 116, pioneirilinja 24 ja viestilinja 32 oppilasta. Kurssin 14

oppilaskunta toteutti kurssin 10 lippualoitteen ja RUK sai käyttöön oman lipun ja kunniamarssin vuonna 1928.

Taustatietoja reserviupseerikoulutuksesta vuosina 1930-1959

Koulutuksen kokonaisuusjärjestelyjä ajatellen 1930-luvulla tehtiin isoja muutoksia. Merellinen koulutus keskitettiin vuonna 1930 Merisotakouluun Suomenlinnaan. Eräs erikoisimmista merivoimien reserviupseerikurssien koulutuspaikoista oli koululaiva Suomen Joutsen pitkällä valtameripurjehduksillaan. Lentämisen perusteet koulutettiin vuodesta 1931 lähtien Ilmailukoulussa Kauhavalla. Vuonna 1931 aloitti toimintansa Reserviupseeriliitto uutena yhteistoimintakomppanina. Liitolla on ollut vuosien varrella omat koulutusohjelmansa vapaaehtoisille reserviupseereille.

Sotateknistä ja taktista kehitystä seurattiin. Panssarintorjunta ja ilmatorjunta olivat korostetusti esillä reserviupseerikurssien ohjelmissa ennen sotia. Kenttätykistöllä ammuttiin kovia ampumatarvikkeita ampumarjoituksissa vuonna 1939 Pyhtään-Haminan alueella.

RUK siirrettiin talvisodan alussa kauemmas rintaman läheisyydestä Niinisaloon, jossa sotien aikana koulutettiin noin 16 000 upseeria. Upseeritappiot olivat välillä suuret. Meillä on ollut kursseja, joilta kaatui joka neljäs koulutettu. Vuonna 1941 koulun nimi vaihdettiin Upseerikouluksi. Tilanahtauden takia kurssi 60 toimeenpantiin Santahaminassa. Valvontakomission vaatimuksesta reserviupseerikoulutus keskeytettiin tammikuussa 1945.

Upseerikoulun toiminta käynnistettiin uudestaan vuonna 1948 Haminassa, kun valvontakomissio oli poistunut maasta. RUK:n perinteisessä ympyräkaupungissa oli sopivasti kasarmikapasiteettia käytettävissä, kun kurssi 62 aloitti koulutuksen. Vuonna 1952 otettiin Reserviupseerikoulu nimenä jälleen käyttöön. Samana vuonna perustettiin RUK:n Oppilaskunnan Kannatusyhdistys ry turvaamaan oppilaskuntatoimintaa kurssista toiseen. Kaatuneiden upseerien muistopatsas paljastettiin vuonna 1957.

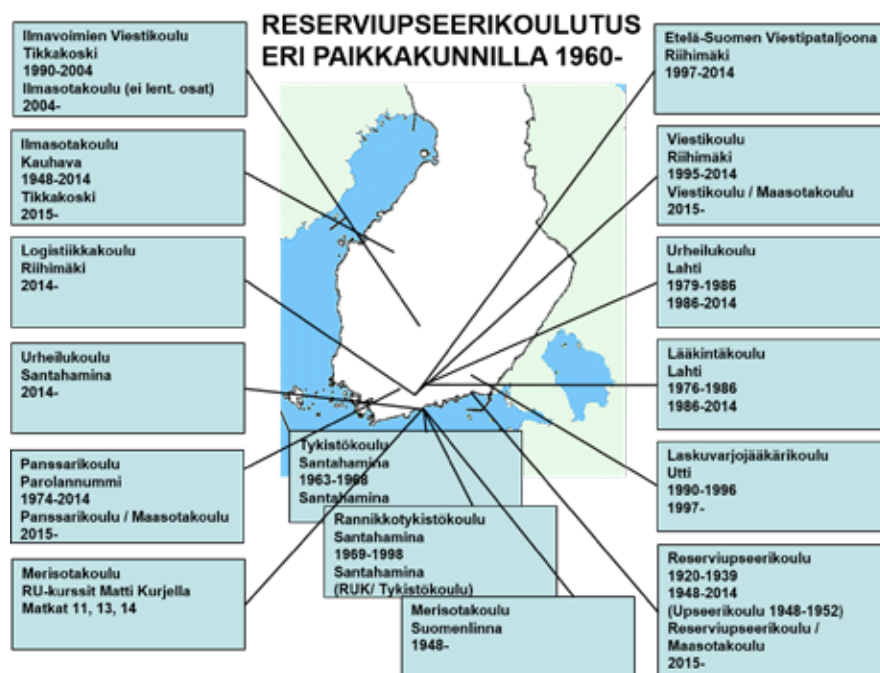
Reserviupseerikoulutuksen järjestelyjä vuodesta 1960 nykypäivään

Erikoisalojen reserviupseerikoulutus käynnistettiin vuonna 1967. Tähän verrattavaa koulutusta oli annettu

esimerkiksi lääkäreille jo vuonna 1933. Ensimmäiset naiset suorittivat reserviupseeritutkinnon kurssilla 208 Tammi vuonna 1996. Nyt heitä on koulutettu noin 850 henkeä.

RUK:n uusin organisaatio otettiin käyttöön syksyllä 2014, jotta oltiin valmiita uuteen hallintomalliin vuoden 2015 alussa. RUK liitettiin osaksi Maasotakoulua ja upseerioppilaita on koulutettu viidessä yksikössä eli Kärkikomppaniassa, Tiedustelukomppaniassa, Tulipatterissa, Pioneerikomppaniassa sekä Esikunta- ja viestikomppaniassa. RUK on kouluttanut alkutalveen

kökövääreiksi, patruunakotelot taisteluvöiksi tai kantojärjestelmiksi, käsi- ja lippumerkit ryhmä- tai jopa mieskohtaisiksi viestivälineiksi. Ennen talviteltoja majoituttiin havumajoissa. Hevosien ovat korvanneet polkupyörät, traktorit, maastokuorma-autot ja erilaiset panssaroidut ajoneuvot. Raskaimpien asejärjestelmien osalta esimerkiksi K02-kanuuna on vaihtunut H105 Tampellan kautta ajat sitten H122-tykkikalustoon. H105 lienee vielä pitkään se tykkikalusto, jolla on annettu eniten tykkikoulutusta upseerioppilaille RUK:ssa.

2018 mennessä yli 178 000 upseerikokelasta, tulevaa reserviupseeria. RUK:n muiden asevelvollisten koulutus on annettu joukkotuotantoyksiköissä, joita ovat tällä hetkellä Jääkäri- ja Kuljetuskomppaniat. RUK:n viimeisimpänä johtajana on toiminut eversti Jouko Rauhala vuoden 2017 helmikuun alusta.

Reserviupseeritutkinnon on voinut suorittaa vuodesta 2015 lähtien ”neljää tietä” perinteisen kurssin lisäksi jälkirukina, sodan ajan johtajakurssilla ja joukkueenjohtajakurssilla. Kurssilaiset ovat nykyään avoimempia, koulutustaustaltaan tasaisempia, atk-osaavia, kielitaitoisia, some-kulttuurin tuntevia ja maailmaa nähneitä.

Erilaisten materiaalien vanheneminen ja samanaikainen teknisen kehityksen vaikutus ovat näkyneet muutostarpeina erityisesti 1960-1980 lukujen jälkeen. Esimerkiksi sarkavaatteet ovat muuttuneet maastoasuiksi, pitkät kiväärin ja konepistoolit rynnäk-

Ennen sotia koulutettiin linjaktiikkaa. Sotien jälkeen kehitettiin ja koulutettiin alueellista taistelua. Nyt käytössä on laajalla alueella tapahtuva taistelu 2015-malli. Taistelutekniikkaa on kehitetty monella tavalla. Pimeätoimintakyky on kehittynyt merkittävästi. Koulutukseen on saatu tehokkuutta lisää asejärjestelmien ja henkilökohtaisten simulaattorijärjestelmien avulla.

Johtamisessa on kurssilaisille opetettu kunkin ajan mallit ja kuvat. Tuntemattoman Koskelat ja Lammiot ovat tyyppinä tulleet tutuiksi. Oma esimerkki ja edestä johtaminen ovat korostuneet. Palautteen antamista ja käyttämistä kehitettiin 1990-luvun puolenvälin jälkeen. Vertaisarviot täydensivät muiden arvioiden antamaa kuvaa koulutettavasta. Syväjohtamisen kulmakivinä luottamus, innostus, arvostus ja oppiminen otettiin käyttöön vuonna 1998. Taito, tahto ja henki ovat edelleen toiminnan perusta. Yhteistoimintakyky on jatkossakin tulevien reserviupseerien tavaramerkki.

SIMULAATTORIT AVAAVAT SOTILASJOHTAJIEN OPETUKSEEN UUSIA IKKUNOITA

Simulaattorit avaavat uusia mahdollisuuksia sotilasjohtajien koulutukseen. Me emme vielä edes tunnista kaikkia niitä mahdollisuuksia, joita voimme simuloinnin avulla saavuttaa. Reserviupseerikoulu on ottanut haasteen vastaan ja haluaa olla simulaattoriavusteisen johtajakoulutuksen kärkiosaaja vuonna 2019. Tässä kirjoituksessa esitellään joitakin virtuaalisen koulutusympäristön tarjoamia mahdollisuuksia.

Teksti: everstiluutnantti Timo Hänninen, reserviupseerikurssin johtaja; kapteeni Samuli Kontinen, osastoupseeri Kuva: Kirsi Lauri

Simulaattoriavusteinen koulutus

Erilaiset simulaattorit kuuluvat oleellisenä osana nykyaikaiseen varusmieskoulutukseen. Simulaattoreilla mahdollistetaan runsaat toistot, turvallinen koulutusympäristö, säästetään aikaa ja rahaa. Simulaattoriavusteisella koulutuksella toimintaa voidaan helposti muokata tilannetta ja tavoitetta palvelevaksi. Joukko-osastojen omilla kaksipuolisen taistelun simulointijärjestelmillä (KASI) ja virtuaalisella koulutusympäristöllä (VKY) on tarkoitus ulottaa simulaattoriavusteinen koulutus osaksi perusyksiköiden päivittäistä koulutusta, tukea jo käytössä olevia koulutusmenetelmiä sekä tarjota vaihtoehtoja taktisen ja taisteluteknisen koulutuksen toteuttamiseksi. Tässä työssä Reserviupseerikoulussa on apuna virtuaaliseen koulutusympäristöön koulutetut varusmiehet, unohtamatta Maasotakoulun Simulaattoriosaamiskeskusta sekä Panssariprikaatista saatua asiantuntija-apua.

Maasotakoulu on saamassa vuoden 2018 lopussa oman KASI Manpack 300 -simulaattorijärjestelmän, joka mahdollistaa noin komppanian vahvuisen taistelun kaksipuoleisen simuloinnin. Järjestelmä on käytännössä aiemmin Porin prikaatin KASI-osaston käyttämän KASI-järjestelmän kevennetty ja modernisoitu versio.

Vaikka simulaattorit tulevat olemaan jatkossa perusyksikön arkea, ne eivät missään tapauksessa poista tarvetta oikeassa maastossa, oikeilla välineillä tapahtuvalle harjoittelulle.

Virtuaalinen koulutusympäristö

Virtuaalinen koulutusympäristö (VKY) jalkautui Haminaan huhtikuussa 2017, jolloin PV:n virtuaalikoulutusympäristön pääkäyttäjä insinööri majuri **Lasse Lahdenmaa** kävi henkilökuntansa kanssa esittelemässä järjestelmän tuomia mahdollisuuksia sekä kouluttamassa henkilökuntaamme VKY:n käyttöön.

Reserviupseerikoulussa järjestelmä koostuu 41 tietokoneesta, jotka on sijoitettu luokka Rukajärveen. Virtuaalikoulutusympäristön ohjelmistona toimii Virtual Battlespace 3 (VBS 3), joka on Bohemia Interactive Simulations:n kehittämä tietokonepeli. Nimensä mukaisesti VBS on virtuaalinen taistelukenttä, jota käytetään ensisijaisesti taistelutekniseen ja taktiseen koulutukseen. Simulaattorin parhaita ominaisuuksia on toimintojen tallennus- ja palautteenanto mahdollisuus heti harjoitteen jälkeen. Taisteluiden tallenteesta

voidaan myös tehdä video, jota voidaan käyttää jatkossa opetusmateriaalina.

Virtuaalinen koulutusympäristö laajentui Reserviupseerikoulussa helmikuussa 2018, kun käyttöön saatiin Steel Beasts Pro virtuaalisimulaattori. Järjestelmää käytetään mekanisoitujen joukkojen taistelutekniseen ja taktiseen koulutukseen, sekä siihen mallinnetun vaunukaluston ampumakoulutukseen. Ampujien ja johtajien ohjaimien käsittelyn opettamisessa käytetään oikean vaunun suuntauslaitteiden replikoita. Hamina-ssa oleva järjestelmä mahdollistaa kahden vaunumiehistön samanaikaisen kouluttamisen.

Simulaattoriavusteisen johtajakoulutuksen karkiosaja

Virtuaalista koulutusympäristöä on kyetty määrätietoisesti hyödyntämään erilaisissa harjoituksissa ja niiden käytön lisääntymisen myötä myös henkilökunnan osaaminen lisääntyy. Samalla kun opimme lisää - opimme aina myös sen mitä emme osaa. Simulaattoriavusteinen koulutus haastaa kouluttajat opettelemaan aivan uudenlaista pedagogiikkaa. Usein koulutettavat ovat ”pelitautastaan” johtuen erittäin valmiita esimerkiksi käyttöliittymän hallinnassa. Näin meille tarjoutuu mahdollisuus saada heidät motivoitua aivan uudella tavalla. Simulaattoreilla monipuolistetaan koulutusta, lisätään toistoja ja parannetaan oppimismotivaatiota. Simulaattorit eivät poista mitään nykyistä. Niillä haetaan parempaa osaamista, oppimisen syvyyttä, tehoa koulutukseen ja erityisesti toistoja.

Reserviupseerikoulussa on aloitettu vuonna 2017 määrätietoinen työ simulaattoriavusteisen johtajakoulutuksen kehittämiseksi. Tuolloin laadittiin ensimmäinen Reserviupseerikoulun simulaattoriavusteisen johtajakoulutuksen kehittämissuunnitelma. Ensimmäiset havainnot ovat kannustavia.

On aivan selvää, että simulaattorit tuovat sotilasjohtajan taktisen ajattelun kehittämiseen uuden ja mielenkiintoisen elementin. Kun aikanaan joukkue kerääntyi pellon reunaan kuuntelemaan kouluttajan esitystä tai esittelemään omaa taistelusuunnitelmaa, tarjoaa nykyinen virtuaalinen koulutusympäristö havainnollistamiseen huomattavasti paremman mahdollisuuden. Taistelusuunnitelman esittely virtuaalisessa koulutusympäristössä on vaikuttava kokemus. Havainnollistamisen työkaluna nykyinen järjestelmä on loistava. Hiirtä liikuttamalla esittäjä voi siirtyä kartan ja

maastonäkymän välillä. Virtuaalisesti liikkuvat joukot, oikeilla etenemisnopeuksilla opettavat juuri oikeaan ja realistiseen taktiseen ajatteluun. Tulevaisuudessa virtuaalisista oppimisympäristöistä on otettava kaikki se hyöty, jota niistä on saatavissa. Toki ”pellon reunassa” on tulevaisuudessakin käytävä.

Havainnollistaminen on usein taistelukentällä harjoitusolosuhteissa haastavaa. Virtuaalisilla järjestelmillä voidaan oppija saada keskelle taistelukenttää ja havainnollistaa erilaisia taistelukentän ilmiötä. Yksi näistä on erilaiset tykistön tulimuodot. Taitava kouluttaja esittelee muutamassa minuutissa kattavasti tykistön ja kranaatinheittimistön tulimuodot maastoon sitoen. Oppija saa realistisen kuvan tähyystetäisyyksistä, tulen kestosta ja tulen koosta. Virtuaalisessa koulutusympäristössä tulenkäyttöön voidaan liittää helposti myös jalkaväen liike.

Koulutyö tai koe on aina myös oppimistapahtuma. Hyvin rakennettu koulutyö osoittaa oppijalle selkeästi ja motivoivalla tavalla ne osa-alueet, joissa hänen tulee kehittyä. Samalla koulutyön tulee olla aina myös tasapuolinen. Erityisesti sovelletuissa kokeissa saattaa haasteeksi muodostua tasapuoliset olosuhteet. Tule-

vaisuudessa tulemme hyödyntämään simulaattoreita koulutöissä. Kouluttaja voi testata joukon osaamista tasapuolisissa olosuhteissa ja koe voidaan aina myös toistaa täsmälleen samanlaisena. Kouluttajien tulee löytää kaikkien aselajien kannalta ne osa-alueet, joita simulaattorilla voidaan koulutöinä testata.

Virtuaalista koulutusympäristöä hyödyntämällä voidaan joukkueenjohtajakokemus ”monentaa”. Maastossa harjoitellessamme nimeämme toimivan joukkueen johtajan ja varajohtajan sekä muut alijohtajat, loppujen upseerioppilaiden toimiessa miehistötehtävissä. Näitä johtajatehtäviä tarkoituksenmukaisella tavalla kierrättäen saamme jokaiselle upseerioppilalle eritasoisia johtajatehtäviä ja käytännön johtamiskokemusta. Kehittyvä tekoäly mahdollistaa sen, että voimme ennen taisteluharjoitusta tai sen jälkeen saada kaikille joukkueenjohtajan virtuaalisen suorituksen. Ja mikä parasta, tämän harjoitusvaiheen aikana voimme toistaa suorituksen kymmeniä kertoja. Kehittyvässä tekoälyssä onkin koko simuloinnin kehityksen keskeinen virstanpylväs ja käytännön maastoharjoitusten ja simuloinnin kehityshakuisessa yhdistämisessä johtajakoulutuksen tulevaisuus. ■

Sotapelit ja simulaattorit TAKTIIKAN OPETUKSESSA

Teksti: majuri Mikko Koistinen, taktiikan pääopettaja; FT Jussi Nuutinen, sotatekniikan pääopettaja, kapteeni Sakari Sali, sotilaspedagogiikan pääopettaja

Erilaisia sotapelejä on käytetty jo vuosisatoja sotataidon ja taktiikan opetusvälineinä. 600-luvulta alkaen pelattu shakki lieene ensimmäisiä pelejä, jossa kaksi sotajoukkoa kohtaa pelilaudalla yhteisesti sovittujen sääntöjen puitteissa. Sotapeli sellaisessa muodossaan, kuin se nykyään käsitetään, kehitettiin 1800-luvun alussa Preussissa, josta Kriegsspiel-niminen pelitapa levisi nopeasti armeijoiden käyttöön taktiikan opetuksessa. Viimeisen kahdensadan vuoden aikana sotapelejä on kehitetty sekä yksinkertaisempaan että monimutkaisempaan suuntaan.

Sotapeli on simulaatio

Sotapeli on pohjimmiltaan simulaatio; laivastettu tilanne, johon osallistuja työroolissaan tulee harjoittelemaan. Simulaatiossa eläydytään aidonkaltaisesti toimivaan, mutta yksinkertaistettuun tilanteeseen, jossa osallistujilla on selkeät tehtävät ja tietorikas, nopeaa palautetta antava ympäristö. Simulointi sotapelissä voidaan tehdä käyttäen apuna simulaattoreita tai simulointiohjelmiä tai muulla tavalla pyrkiä kuvaamaan oikeaa tilannetta ja ilmiöitä. Sotapeli valmentaa toimimaan reaali maailmassa. Sotapelien avulla kykenemme harjoittelemaan tilanteita, joita reaali maailmassa ei ole mahdollista harjoitella tai harjoituksen järjestäminen olisi hankalaa. Nykyään taktiikan opetuksessa käytetään useita erilaisia sotapelimenetelmiä.

Maasotakoululla sotapelejä käytetään tyypillisesti kadettien ja sotatieteen maisterikurssien taktiikan opetuksen tukena. Kevyimmillään sotapelit ovat kartan ääressä käytyjä keskusteluita laaditun suunnitelman toteuttamiskelpoisuudesta yksinkertaisten syy-seuraus-ketjujen ja voimasuhdearvioiden kautta. Laajalaisempi esimerkki on esikunta- ja johtamisharjoitus.

Tässä opiskelijat laativat perusopetusvaiheessa taistelusuunnitelman, jonka toimeenpanon he harjoittelevat soveltavassa harjoituksessa. Opettajat kuvaavat tarvittavat alaja yläjohtoportaat sekä vihollisen toiminnan. Haluttaessa taistelut voidaan analysoida erilaisilla simulaattoreilla ja sotapeli ohjelmistoilla mahdollisimman realististen tulosten saavuttamiseksi.

Sotapelit ovat erinomainen väline osaamisen kehittämiseen. Opiskelija nähdään aktiivisena toimijana ja oppijan oma kokemus on oppimisen pohjana. Taktiikan, erilaisten käytettävien välineiden ja järjestelmien sekä prosessien lisäksi voidaan harjoittaa ainakin ongelmaratkaisua, kriittistä ajattelua, viestintä- ja yhteistyötaitoja, ajanhallintaa sekä erilaisia toimeenpanotehtäviä.

Sotapelaamiseen liittyy myös riskejä. Opiskelijoilla on oltava riittävät tiedot ja taidot ennen tilanteen pelaamista, jotta he kykenevät analysoimaan tapahtumia. Tilanteita ja ilmiöitä voidaan mallintaa väärin, jolloin opiskelijat oppivat vääriä toimintamalleja tai oppivat havainnoimaan tilannetta väärin perustein. Opiskeli

” SOTAPELIEN AVULLA
KYKENEMME
HARJOITTELEMAAN
TILANTEITA, JOITA
REAALIMAAILMASSA EI OLE
MAHDOLLISTA HARJOITELLA
TAI HARJOITUKSEN
JÄRJESTÄMINEN OLISI
HANKALAA. ”

jat voivat unohtaa roolinsa ja alkaa tavoitteettomasti pelailemaan tai vaihtoehtoisesti kilpailemaan väärällä tavalla lopputuloksesta. Sotapelin toteuttaminen vaatii siis aina riittävästi osaajia toteuttamiseen. Opiskelijat tarvitsevat sotapelin aikana ohjausta, arviointia ja palautetta myös pelin ulkopuolelta, opettajalta.

Simulaattorit ja sotapeliohjelmistot Maasotakoululla

Maasotakoululla (MAASK) on Lappeenrannassa käytössä kaksi sotapeliksi luettavaa simulaattoria: valtakunnallisestikin käytössä oleva Virtual Battlespace (VBS) ja KESI-SITA.

VBS on monipuolinen virtuaalinen harjoitusympäristö, joka on parhaimmillaan partio- ja ryhmätasolla. Järjestelmässä ohjataan pääasiassa yhtä taistelijaa ja kat-

VBS:llä on helppo havainnollistaa esim. vihollisen joukkojen kokoonpanoja ja kalustoa.

sotaan virtuaalimaailmaa tämän silmien läpi. VBS:n etuna on, että virtuaalimaailmassa voidaan harjoitella sellaisiakin asioita, joita maastossa ei voi tehdä. Myös kouluttajan näkökulma on laajempi ja kattaa esimerkiksi lintuperspektiivin. Toistaiseksi VBS:a on Lappeenrannassa opetettu kadeteille siitä näkökulmasta, että he tulevat kouluttamaan järjestelmällä varusmiehiä.

KESI (komento- ja esikuntasimulaattori) on konstruktiiivinen simulaattori, jossa käyttäjät antavat käskyjä virtuaalimaailmassa toimiville virtuaalijoukoille. Tietokone laskee käskyjen seuraukset ja tapahtumat. Maasotakoululla on käytössään KESI-SITA (Simulation Based Training for Academies) -versio. KESI mah-

dollistaa suurempienkin joukkojen taistelujen simuloinnin ja sitä on käytetty pääasiassa taisteluosastotason harjoitusten järjestämiseen. KESI-SITA:a hyödyntäviä harjoituksia Maasotakoululla on järjestetty vain kaksi vuodessa.

Tulevaisuudennäkymät

MAASK:n sotapelisimulaattoreiden käyttöä voidaan lisätä paljon. Tärkeää on miettiä, missä simulaattori voi lisätä koulutuksen tehoa tai tuoda siihen lisäulottuvuuden. Esimerkiksi taktiikan harjoituksissa KESI:n käyttäminen voi mahdollistaa aktiivisemmän tilanteen kuvaamisen koulutettaville joukoille samalla, kun kouluttajat voivat keskittyä entistä enemmän kouluttamiseen pelaamisen sijasta.

VBS on vielä uusi ja osin tutkimaton mahdollisuus,

KESI-simulaation tilannekuvan tulkinta vaatii käyttäjältään perehtyneisyyttä.

mutta sen hyödynnettävyys kasvaa sen kehittyessä. Sotakoulussa on myös syytä muistaa, että järjestelmällä on mahdollista tuottaa 3D-kuva- ja videomateriaalia muun koulutuksen tueksi.

Sotataidon ja kouluttamisen opettajaryhmä laati vuoden 2018 aikana Maasotakoulun sotapeliohjeen. Ohjeella on tarkoitus vakioida sotapeliin suunnittelua ja johtamista sekä tarjota tähän työkaluja. Lisäksi sotapeliohjeella pyritään keventämään harjoitusvalmistelujen toteuttamista ja varmistamaan pelitoiminnan laatu. Vakiomuotoinen valmistelu, toteutus ja dokumentointi mahdollistavat myös ”sotapelitietokannan” luomisen.

73. OLTERMANNI hiihdettiin Etelä-Karjalassa

Maasotakoulu järjesti viikolla 9 Puolustusvoimien vanhimman hiihtokilpailun Oltermannin. Kilpailuun osallistui 20 joukkuetta eri puolilta Suomea.

Oltermannissa edettiin raikkaassa pakkassäässä noin 100 kilometrin matka kahdessa sarjassa. Startti tapahtui Maasotakoulun Leirin urheilukentältä keskiviikkona klo 21 ja maaliin Vöyrin puistoon joukkueet saapuivat torstaina aamulla.

A-sarjassa kilpailivat maavoimien joukko-osastot (9 kpl) ja Rannikko Prikaati. Voittajaksi ajalla 7:43:03 hiihti Kainuun Prikaati ankkurinaan kapteeni Tanja Väyrynen. Maasotakoulun joukkue taisteli hienosti sijoittuen seitsemänneksi ajalla 10:36:32.

B-sarjassa kilpailivat reserviläispiirit ja Logistiikkalaitos. Voittajaksi hiihti viime vuoden tapaan Suur-Savon reserviläispiiri ajalla 7:02:20.

Kilpailun ratamestareina toimivat kapteeni Heikki Torniainen ja kapteeni Ville Nykänen, jotka olivat rakentaneet haastavan ja mielenkiintoisen reitin salpalinjaa mukaillen.

Oltermannina toimi Maavoimien operaatiopäällikkö prikaatikenraali Jari Kallio.

Oltermannin hiihdolla on pitkät perinteet. Viestiä välitettiin hiihtäen ensimmäisen kerran vuonna 1933, jonka jälkeen sitä on järjestetty yhtäjaksoisesti vuodesta 1951 lähtien. Kilpailun järjestävät Maavoimien joukko-osastot vuosittain eri puolilla Suomea. ■

Uudet suorituskyvyt **LEOPARD 2A4** ja **ORBITER 2B**

Maavoimien valmiusyksikkökoulutus toi Reserviupseerikouluun panssarivaunu- ja minilennokkikoulutuksen. Reserviupseerikoulu tuottaa Karjalan prikaatin valmiusyksikköön panssarivaunuryhmän sekä minilennokkipartion tai -ryhmän jokaisesta varusmiessaapumiserästä.

Teksti: kapteeni Vesa Lassila, toimistoupseeri | Kuva: Kirsi Lauri

Molempien järjestelmien koulutus aloitettiin Haminassa 2017. Vaikka tehtävä on kokonaisuuteen nähden pieni, on se sitäkin arvokkaampi Reserviupseerikoulun näkökulmasta. Muuhun koulutukseen nähden poikkeuksellisen suorituskyvyn kouluttaminen antaa koko joukkoyksikön henkilöstölle mahdollisuuden tutustua ja toimia yhteistoiminnassa näiden kanssa. Panssarivaunu- ja minilennokkisuorituskyky ovat todella kysyttyjä ja haluttuja yhteistoimintaosapuolia kaikissa harjoituksissa.

Varusmiehet valitaan näihin vaativiin tehtäviin erillisten soveltuvuuskokeiden ja haastattelujen perusteella. Henkilökoh- taisten kyvykkyyksi- en ja ominaisuuksien rinnalla painotetaan yhtä laajasti maan- puolustustahtoa ja sitoutumista Suomen puolustamiseen. Halukkaita on tähän asti ollut paljon enem- män kuin koulutus- paikkoja. Koulutet- tavia kiinnostaa toki hieman muista poik- keava koulutushaara,

mutta heitä tuntuu kiinnostavan myös koulutukseen liittyvä valmiudellinen puoli. On hienoa huomata, kuinka nuoret ottavat valmiusvaatimukset vakavasti ja haluavat sitoutua niihin.

Minilennokkivarusmiehet käyvät suorittamassa ali- upseerikurssin Niinisalossa, jonka jälkeen he palaavat RUK:n Jääkärikomppaniaan joukkokoulutuskaukeksi. Panssarivaunuvarusmiehet saavat oman erikoiskoulu- tuksensa Panssariprikaatissa, jonka jälkeen koulutus jatkuu Kuljetuskomppaniassa. Minilennokkiryhmä koulutetaan Orbiter 2B -miehittämättömälle ilma- alukselle. Osa koulutetaan lennättäjiksi, osa mekaa- nikoiksi ja yksi tiedustelu-upseeriksi. Ryhmän on len- nättämisen lisäksi hallittava tiedustelun monipuoliset

tehtävät käyttääkseen suorituskkyä mahdollisimman tehokkaasti.

Panssarivaunuryhmä koulutetaan Leopard 2A4 -taistelupanssarivaunulle. Ryhmään kuuluu johtaja, ajaja, ampuja ja lataaja. Ryhmä ei toimi tyypillisessä taistelutehtävässä itsenäisesti, vaan osana muuta me- kanisoitua joukkoa. Tästä syystä ryhmä harjoittelee paljon Karjalan prikaatin ja Panssariprikaatin PSV- joukkojen kanssa. Ryhmä osallistuu Karjalan prikaatin suunnitelman mukaiseen valmiusyksikkökoulutukseen sekä valtakunnallisiin ja alueellisiin harjoituksiin, jot- ka muodostavat pääosan heidän koulutuksestaan.

Näiden harjoitusten kautta saadaan hyviä käytänteitä ja arvo- kasta oppia muista joukko-osastoista.

Reserviupseeri- kurssilla hyödynne- tään molempia suori- tuskkyjä yksiköiden perusharjoituksissa ja kurssin yhteistoimin- tarajoituksissa, joi- hin ne ovat tuoneet selkeästi lisäarvoa. Henkilökunnan ja

varusmiesten osaaminen kehittyä useiden eri aselajien yhteistoimintaharjoituksissa, joissa mahdollisimman monia suorituskkyjä käytetään kootusti tavoitteen saavuttamiseksi.

Minilennokki- ja panssarivaunukoulutuksen integ- roiminen osaksi Reserviupseerikoulun joukkotuotan- toa ja reserviupseerikurssien toimeenpanoa on sujunut ja onnistunut hyvin. Tähän on osaltaan vaikuttanut se, että tehtävä on ollut sekä Reserviupseerikoululle että kouluttavalle henkilökunnalle mieluisa tehtävä. Jatkossa on varmistettava, että osaaminen pysyy Re- serviupseerikoulussa henkilökunnan systemaattisella kouluttamisella. Siten varmistamme pysymisen val- miuden kärjessä. ■

VIESTIKOULUN JOHTAMISHARJOITUS 2017

Johtamisvalmius omiin käsiin

Teksti: kapteeni Lauri Lyytinen

Viestikoulu toteutti vuosittaisen maisteri-, kadetti- ja aliupseerikurssejaan yhdistävän johtamisharjoituksen viime vuoden marras-joulukuun vaihteessa uudesta näkökulmasta. Kaikkea toimintaa ohjaavana teemana oli nopean tilanteenkehityksen vaatima nopea toimeenpanokyky. Viestikoulun harjoitus liittyi osaksi Uusimaa 17- harjoitusta Nummelan lentokentän alueelle, jonne opiskelijat perustivat oman sotapelinsä mahdollistavan johtamisjärjestelmän sekä työskentelytilat maanpuolustuksen johtamisaikakalustolla sekä M18-viestiasemilla. Harjoitus jakautui kahteen vaiheeseen, joista ensimmäisessä kadeteista ja aliupseereista koottiin joukkue toteuttamaan komentopaikan siirto- ja perustamistehtävää maistereiden valmistellessa seuraavan vaiheen sotapelin aloituksen käskyjä. Toisessa vaiheessa aloitettiin kursien yhteinen sotapeli, jossa harjoiteltiin sekä hyökkäävän että puolustavan taisteluosaston esikunta- ja viestikomppanian johtamista joukon ensimmäisessä tehtävässä perustamisen ollessa vielä osiltaan käynnissä.

”Kun pilliin vihelletään, oma johtamisaikani on...”

Nummelaan siirtyminen ja siellä määrällisesti lähes kahden taisteluosaston johtamisaikojen perustaminen toteutettiin tilanteessa, jossa joukon komentopaikkarakenne ja liittävät viestiasemat oli hajautettava nopeasti varuskunnasta tehtäväalueelle johtamistoiminnan turvaamiseksi. Nopea toimeenpano asettaa kovia vaatimuksia kaluston käytettävyyden jatkuvalle valmiudelle ja henkilöstön tehtävien suunnittelulle. Nopeasti toimintansa aloittava esikunta ei voi olettaa, että joku muu joukko tulisi siirtämään johtamistilat ja -järjes-

”TEEMANA OLI NOPEAN
TILANTEENKEHITYKSEN
VAATIMA NOPEA
TOIMEENPANOKYKY.”

telmät tehtäväalueelle. Tällöin vaatimuksiin vastaaminen edellyttää kaikkien sillä hetkellä rivissä olevien sotilaiden työpanosta, oli kyse sitten kenttäsihteeriverkon rakentamisesta tai langattoman runkoverkon laitteiden konfiguroinnista ja yhteysien dokumentoinnista.

Kadettien ja aliupseereiden (23 sotilasta) suorittama tehtävä suuren komentopaikkarakenteen siirtämisestä ja perustamisesta onnistui erinomaisesti. Perustamistehtävä annettiin joukolle harjoitusviikon maanantaina kello 08:00. Tehtävänannon jälkeen alkoivat mittavat kalustovalmistelut liikkeellelähtövalmiuden saavuttamiseksi. Tiedustelu- ja valmisteluosaston lähdettyä edeltä alueelle, käynnistyi pääjoukon marssi Riihimäeltä klo 14:30 ja johtamisvalmius saavutettiin klo 21:00 mennessä. Toiminnan johtaminen perustui tarkkaan yhteiskäskyyn tehtävän toteuttamisesta sekä Virve- ja matkapuhelinyhteyksien käyttämiseen. Täysin valmiiksi komentopaikan järjestelyt saatiin tiistaina klo 19:00 mennessä, jonka jälkeen maisteriopiskelijat kykenivät aloittamaan harjoituksen sotapelin mukaisen johtamistoimintansa ja johtamisharjoituksen toinen vaihe oli valmis alkamaan.

Kadettina kahden tulen välissä

Teksti: kadetti Teppo Veikkanen

Edessään opiskelijoilla oli sotapelin muodossa haastava skenaario viestijoukkojen johtamisesta nopeassa tilanteenkehityksessä, johon harjoituksen ensimmäisen vaiheen valmiudellinen tehtävä toimi mainiona johdantona. Sotapeli yhdisti kaikkien Viestikoulun opiskelijoiden voimat muodostamalla kahden taisteluosaston esikunta- ja viestikomppanioiden joukot useaan johtamistasoon. Maisteriopiskelijat toimivat TSTOSE:n henkilöstön tehtävissä sekä EVK:n päälliköinä, kadetit viestiasemajoukkueenjohtajina ja aliupseerit viestiasemaryhmien johtajina.

Nopean tilanteenkehityksen hengessä opiskelijoilta poistettiin toimeenpanon suunnittelun kannalta oleellinen resurssi – aika. Joukkueenjohtajien saatua päälliköiden ensimmäiset käskyt korostui kyky sisäistää lyhyessä ajassa mitä käsketyt tehtävät toteuttaminen vallitsevassa tilanteessa vaatii. Omalle joukolle annettavalla ensimmäisellä käskyllä, jolla toiminta käynnistetään, joukko saadaan siirtymään ja aloittamaan valmistautuminen tehtävään. Se on johtajalle ”Make it or break it”-tilanne, joka määrittää toiminnan tason pitkälle eteenpäin.

Sotapeli pakotti miettimään, mistä ja miten etenkin toiminnan alkuvaiheessa joukkoani johdan. Miten tehtäväni tosiasiallisesti toteutan, kun käytössä olevat viestivälineet ovat lähetti ja matkapuhelin? Arjen johtamisvälineet ja pohdinta niiden käyttötavoista herättikin paljon ajatuksia niiden mahdollisuuksista ja rajoituksista tositalanteessa. Asetin itselleni kunnianhimoiseksi tavoitteeksi ensimmäiseen käskyyni sen, ettei minun tarvitsisi tarkentaa käskyäni ennen, kuin minun olisi mahdollista taas tavata alaiseni henkilökohtaisesti. Ryhmänjohtajina toimineet aliupseerit osasivat eläytyä sotapeliin ja kykenivät löytämään tehokkaasti tarkennusta vaativia kohtia joukkueenjohtajien käskyistä. Johtamistasojen yli molempiin suuntiin kulkeva palaute maistereiden, kadettien ja aliupseerien välillä olikin merkittävin oppimisen mahdollistaja harjoituksessa. Kokonaisuutena harjoitus oli etenkin johtamisjärjestelmäopintosuunnan kadeteille tilaisuus kehittää ja kokeilla omaa toimenpanokykyään nopean tilanteenkehityksen kehityksessä. ■

RAKUUNASOITTOKUNTA PV100 -SOTILASMUSIIKIN JUHLAA

KEVÄÄN KONSERTTITARJONTAA

Puolustusvoimat viettää tänä vuonna juhlaa täyttäsään 100 vuotta. Tämä näkyy tietenkin myös Rakuunasoittokunnan toiminnassa ja konserttien sekä muiden tilaisuuksien musiikkivalinnoissa. Rakuunasoittokunta aloitti musiikillisen ilotulituksensa perinteisillä Sotilaan sydän -konserteilla, joihin soittokunnan kapellimestari **Aino Koskela** (kuvassa) oli koonnut kauniin ja kosket-tavan ohjelmiston. Ohjelmisto sisälsi myös Ainon omia sävellyksiä ja sovituksia, joista yksi oli hänen Puolustusvoimat 100 alkusoitto -kilpailuun tekemä sävellys Kajo, joka sijoittui siinä kolmanneksi. Konsertit järjestettiin helmikuun alussa Lappeenrannassa Lappeen Marian kirkossa sekä Kouvolan keskuskirkossa ja mikä mukavinta, kummatkin kirkot täyttyivät kiinnostuneista musiikin kuuntelijoista. He olivat silminnähden tyytyväisiä kuulemaansa.

Helmikuun loppupuolella Maavoimat ja Aluetoimistot juhlivat Puolustusvoimien juhlavuotta näyttävästi konserttien merkeissä. Rakuunasoittokunta

konserttoi niissä johdollani hieman suuremmalla vo-lyymilla kuin edellisinä vuosina. Kiertue kattoi tänä vuonna neljä paikkakuntaa ja maakuntaa. Yhden viikon aikana matkustettiin Lappeenrannasta Joensuun, Kuusankosken ja Tampereen kautta viimeiselle konserttipaikkakunnalle Mikkeliin. Konserttien teemana oli ”Puolustusvoimat 100 vuotta -sisulla ja sydämellä”. Ohjelmisto koostui teeman mukaisesti musiikista Puolustusvoimien 100-vuotisen historian ajalta. Kaikkien tuntema **Seppo Hovi** nivoi musiikin erinomaisilla tarinoillaan mahtavasti kulloiseenkin aikakauteen huumoria unohtamatta ja sai yleisön nauramaan riehakkaasti useita kertoja. Salit täyttyivät jokaisella neljällä paikkakunnalla ja tyytyväinen puheensorina täytti käytävät konserttien jälkeen. Laulusolisteina konserteissa olivat **Mari Palo** ja **Hannu Lehtonen**, jotka hoitivat oman osuutensa rautaisella ammattitaidolla. Soittokunnan omista riveistä saksofonisti **Esa Niiva** esitti varmoin ottein sopraanosaksofonilla **Anssi Tikanmäen** orkesterisarjasta Maisemakuvia Suomesta osan Lapin tunturit.

Itsekin tartuin harmonikkaan ”pelastaen” Säkijärven polkalla jälleen Viipurin linnan.

YHTEISTYÖTÄ SIBELIUS-AKATEMIAN KANSSA

Puolustusvoimien soittokunnat ovat tehneet jo pitkään yhteistyötä Sibelius-Akatemian kanssa.

Puhallinkapellimestariopiskelijat

käyvät joka vuosi johtamassa Ra-

kuunasoittokuntaa ja muita so-

tilassoittokuntia. Näin saadaan

koulutettua sekä rekrytoitua

uusia kapellimestareita

puhallinorkestereille

ja Puolustusvoimien

soittokunnille. Usein

järjestetään myös

harjoitusperiodeja,

joihin sisältyy konsertti.

Tästä esimerkkinä tänäkin

keväänä Haminassa pidetty

Espanjan kevät -konsertti, jossa

opiskelijat johtivat ansiokkaasti

espanjalaisesta musiikista kootun

konsertin. Konsertin solisteina kuultiin

Suomen Kansallisoopperassa oboen varaäänenjohtaja

työskentelevän lappeenrantalaissyntyisen **Antti Harti-**

kaisen sekä Kaartin soittokunnan trumpetistin **Sauli**

Saamisen virtuoosimaista soittoa.

Seppo Hovi

RUUSU ÄIDILLE

Kesän kynnyksellä soittokunta muisti myös Suomen äitejä ojentamalla heille ruusun konsertin muodossa. Kapellimestari Aino Koskela oli koonnut erinomaisen musiikillisen kokonaisuuden. Solistiksi oli kutsuttu vallassa oleva tangokuningas **Teijo Lindström**, joka tulkitsi taidokkaasti niin suomalaisia kuin ulkomalaisiakin tangoja ja muita ikivihreitä kappaleita. Myös orkesteriteoksille oli konsertissa annettu tilaa. Soittokunta esittikin ansiokkaasti mm. Astor Piazzollan Oblivion -tangan **Pekka Soinisen** toimiessa solistina ja vaativan Verdin Kohtalon voima -alkusoiton.

PUOLUSTUSVOIMAT 100 -KESÄKIERTUEELTA HAMINA TATTOOSEEN

Puolustusvoimat 100 -kesäkiertue on valtakunnallisesti yksi juhluvuoden kohokohdista. Soittokunnat esiintyvät 16 eri paikkakunnalla ympäri Suomea. Rakuunasoittokunta saa solistikseen upeäänisen **Diandran**, jota Lappeenrannan satamatorilla päästään kuulemaan

15. kesäkuuta. Rakuunasoittokunnan lisäksi konsertin musiikista vastaa Ilmavoimien soittokunta solistinaan monipuolisuudestaan kuuluisa lauluyhtye Club For Five sekä aina energinen ja ikäluokkansa parhaimmista live-esiintyjistä koottu Puolustusvoimien varusmiessoittokunnan Show band. Lisätietoja kesäkiertueesta löytyy Puolustusvoimien verkkosivuilta.

Kaikki Suomen sotilassoittokunnat osallistuvat tänä vuonna myös Hamina Tattoo -tapahtumaan yhteisellä kuviomarssilla, jonka on suunnitellut trumpetisti **Seppo Pohjoisaho** Yhdysvalloissa saamansa koulutuksen innoittamana. Tapahtumaan osallistuu suomalaisten sotilassoittokuntien lisäksi soittokuntia useasta eri maasta ja maanosasta muun muassa Hollannista, Norjasta, Iso-Britanniasta, Yhdysvalloista, Venäjältä, Saksasta ja Etelä-Koreasta. Luvassa on akrobaattisia kuviomarsiesityksiä, briljanttia musisointia ja uniformujen säihkettä.

SYKSYN KONSERTTITARJONTAA

Alkusyksystä Rakuunasoittokunta heittäytyy lastenkonserttien maailmaan 13. syyskuuta Haminassa sekä 14. syyskuuta Lappeenrannassa ja tuo näin esille Puolustusvoimien 100-vuotista toimintaa ja historiaa myös varhaisnuorille. Ylikapellimestari **Jyrki Koskinen** vieraillee soittokunnan kapellimestarina 27. syyskuuta, jolloin hän johtaa konsertin Mikkeliissä. Soittokunnan omat perinnepäivänkonsertit ovat vuorossa 21. marraskuuta Lappeenrannassa ja 22. marraskuuta Mikkeliissä. Perinnepäivänkonserteissa kuullaan klassista puhallinmusiikkia. Joulua vastaanotetaan Mikkelin sotilaskotiry:n 100-vuotisjuhlallisuuksiin liittyvässä Joulun rauhaa -konsertissa 15. joulukuuta.

TOIVOTAN KAIKKI sydämellisesti tervetulleeksi Puolustusvoimat 100 -juhlavuoden konsertteihin!

**Päällikkökapellimestari
musiikkimajuri Riku Huhtasalo**

Itsenäisyyspäivä 6.12.2017

Teksti ja kuva: Kirsi Lauri

Itsenäisyyspäivänä 6.12.2017 Maasotakoulu järjesti kaikille Lappeenrannan sankarihautausmaan 1 398 sankarihaudalle kunniavartion. Kunniavartiossa sankarivainajan haudalla seisoi lumipukuun pukeutunut henkilö.

Kunniavartion toteuttamiseen osallistuivat Maasotakoulun lisäksi Karjalan prikaati, Raja- ja merivartiokoulu, Etelä-Karjalan liitto, Lappeenrannan kaupunki, Lappeenrannan oppilaitokset, Maanpuolustuskoulutusyhdistys MPK sekä paikalliset reserviläiset. ■

Vimpelin Sotakoulu 100 vuotta

Teksti ja kuva: Kirsi Lauri

Suomalaisen upseerikoulutuksen katsotaan saaneen alkunsa Vimpelin kurssista, joka toimeenpantiin 28.12.1917 - 13.1.1918. Kyseessä oli itsenäisen Suomen ensimmäinen reserviupseerikurssi.

Alokkaat

Teksti ja kuva: Kirsi Lauri

8.1.2018 palveluksensa Maasotakoulussa aloittaneen saapumiserän 1/18 alokkaiden tulotilaisuus RUK:n Maneesissa. RUK:n Jääkäri- ja Kuljetuskomppanioissa aloitti yhteensä 240 alokasta.

RU-kurssi 251 päättyi

Teksti ja kuva: Kirsi Lauri

Maavoimien reserviupseerikurssi 251 päättyi 18.1.2018. Ohimarssin vastaanotti Puolustusvoimain komentaja kenraali Jarmo Lindberg.

Pääsikunnan päällikön tarkastuskäynti

Teksti ja kuva: Kirsi Lauri

Pääsikunnan päällikön kenraaliluutnantti Timo Kivisen tarkastuskäynti Maasotakoululla 7.-8.2.2018. Haminassa hän seurasi Sotilaspoliisijoukkueen etsintä- ja kiinniottoharjoitusta varuskunta-alueella.

RUK vietti perinnepäivää maaliskuussa

Teksti: tiedottaja Sari Pöyhönen | Kuva: graafikko Satu Astikainen

Reserviupseerikoulun 98. perinnepäivää vietettiin Haminassa 29. maaliskuuta 2018. Seppleen kaatuneiden upseerien ja heidän aseveljiensä muiston kunniaksi laski koulunjohtaja eversti Jouko Rauhala.

RUK:n 98. perinnepäivänä palkittiin ja muistettiin varusmiehiä ja henkilökuntaa. Vuoden kouluttajaksi valittu kapteeni Jaakko Rahnasto on kouluttaja joka solultaan.

”Koulutustyylini on sellainen, että on tunnetta mukana. Oma innostus ja halu opettaa pitää näkyä”, hän sanoo.

Rahnasto kertoo, että RUK on muodostunut hänelle kuin toiseksi perheeksi.

Vuoden rukkilaiseksi valittu yliluutnantti Samuli Kontinen kertoo, että mieleenpainuvinta RUK:ssa on ollut oppilasaikana suoritettu Kirkkojärven marssi.

”20-30 kilometrin marssin jälkeen tulee maalissa voittajafilis ja yhteishenki on korkealla”, Kontinen toteaa.

Hauskoja sattumuksia ja muistoja RUK:sta kertoi juhlapuheessa prikaatinkenraali evp Jukka Ojala. Katselmuksen otti vastaan Maavoimien esikuntapäällikkö Markku Myllykangas ja Reserviupseerikoulun johtaja Jouko Rauhala. Perinnepäivään osallistunut evp-henkilöstö sai rautaisannoksen ajankohtaista tietoa ja tutustui virtuaalioppimisympäristöön RUK:ssa.

Reserviupseerikoulu valmistautuu jo nyt vuoden 2020 satavuotisjuhlaan. Kalentereihin kannattaa jo varata juhlaa varten päivämäärä 6. kesäkuuta.

251 VALKEUS

Teksti ja kuva: Kirsi Lauri

Maavoimien reserviupseerikurssin 251 VALKEUS kurssijuhlia juhlittiin Haminassa 16.12.2017. Juhla alkoi perinteisesti ruusu-rynnäköllä RUK:n päärakennuksen kentällä.

Kurssijuhlissa kutsuvieraana ollut puolustusministeri **Jussi Niinistö** vastaanotti RUK:n johtajalta eversti **Jouko Rauhalalta** Reserviupseerikoulun perinneristin.

Vala

Teksti: Kirsi Lauri Kuvat: Kirsi Lauri, Janne Pajarinen

Maasotakoulun saapumiserän 1/18 alokkaat vanhoivat sotilasvalan tai antoivat sotilasvakuutuksen aurinkoisessa Haminassa 15.2.2018. Sotilasvalan ja sotilasvakuutuksen vastaanotti Maasotakoulun johtajan sijainen eversti **Jouko Rauhala**. Esilukijana toimi toimitusjohtaja **Tuomas Strömberg**. Valaa sekä ohimarssia oli saapunut seuraamaan lähes tuhat varusmiesten omaista.

TAPAHTUMAT 2018

4.6.	Puolustusvoimain lippujuhlan päivä, varuskunnallinen paraati Haminassa
8.6.	103 kadettikurssi Maavoimien koulutusohjelman opinnot päättyvät
11.6.	Reserviupseerikurssin 252 Isoympyräviesti
14.6.	Kotiuttaminen 2/17 347 vrk ja kokelaiden ylentäminen
15.6.	PV100-kesäkiertue Lappeenrannassa
19.6.	Reserviupseerikurssin 252 Kirkkojärven marssi
21.6.	Kotiuttaminen 1/18 165 vrk palvelleet, AUK päättyy
7.7.	Reserviupseerikurssin 252 kurssijuhla
9.7.	Saapumiserän 2/18 alokkaat palvelukseen
15.7.	Alokkaiden läheistenpäivä
26.7.	Reserviupseerikurssi 252 päättyy Haminassa
27.7.	Pioneerikoulun perinnepäivä
30.7.-5.8.	HaminaTATTOO
16.8.	Saapumiserän 2/18 sotilasvala ja -vakuutus Kotkassa
31.8.	Panssarireserviupseerikurssi 252 päätöstilaisuus Parolannummella
1.9.	Viestikoulun perinnepäivä (31.8 vietetään Riihimäen varuskunnassa)
19.9.	Kotiuttaminen 1/18 255 vrk palvelleet
10.10.	Jalkaväkikoulun perinnepäivä
19.10.	Maavoimien reserviupseerikurssi 253 alkaa Haminassa
19.10.	Maasotakoulun vuosipäivä
14.11.	Reserviupseerikurssin 253 Isoympyräviesti
16.11.	Yleistason opintokokonaisuuden Maavoimaopinnot päättyvät
23.11.	Panssarireserviupseerikurssi 253 alkaa Parolannummella
24.-25.11.	Reserviupseerikurssin 253 läheistenpäivät
5.12.	Perustason opintokokonaisuuden jv:n kurssit päättyvät
6.12.	Itsenäisyyspäivän varuskunnallinen paraati Haminassa